

Redacțiunea, Administrațiunea,  
și Tipografia  
Brașov, piața mare Nr. 30.  
Seriozitate neîntrerunută nu se  
primesc. — Manuscrisurile nu se  
retrimit.  
INSERATE se primesc la Admi-  
nistrațiunea în Brașov și la ur-  
mătoarele Birouri de anunțuri:  
în Viena: M. Duker, Hansrich  
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelius  
Nachfolger; Anton Oppelius; J.  
Danneberg. În Budapesta: A. F.  
Goldberger, Eckstein Bernat. În  
București: Agenția Haras, Sca-  
nourale de Roumanie; în Ham-  
burg: Karoyn & Liebmann.  
Prețul inserțiilor: o serie  
garmond pe o coloană 8 cr. și  
80 cr. timbru pentru o publi-  
oare. Publicări mai dese după  
tarifă și învoială.  
Reclame pe pagina a 3-a o  
serie 10 cr. sau 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĂR DE DUMINECĂ 20)

„Gazeta” ieșe în săptămână di.  
Abonamente pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 12 fl., pe șase luni  
6 fl., pe trei luni 3 fl.  
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franci, pe șase  
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.  
N-rii de Duminică 8 franci.  
Se primumără la toate oficiile  
postale din țară și din afară  
și la dd. colectorii.  
Abonamentul pentru Brașov  
administrațiunea, piața mare.  
Târgul Inului Nr. 30 etajul  
I.: pe un an 10 fl., pe șase  
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.  
Cu anuși în casă: Pe un an  
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni  
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.  
sau 15 bani. Atât abonamen-  
tele cât și inserțiunile sunt  
a se plăti înainte.

Nr. 110.—Anul LIX.

Brașov, Duminică, 19 (31) Mai

1896.

## Serbările dela Moscva și Francesii.

Nimic n'a atras așa de mult pri-  
virile popoarelor europene în săptē-  
măna acēsta, ca serbările de încor-  
onare din Moscva. Nicī cā s'a mai  
pomenit până ađi o mai strălucită  
și mai pompoasă încoronare a unui  
Țar.

Rusia, care domnesce asupra  
unei populațiuni de peste o sută de  
milioane, și care, afară de Europa,  
se estinde peste teritorii nemărginite  
în Asia, până la țărmii Mării-paci-  
fice, este o putere a lumii, care toc-  
mai prin aceea, cā ađi este mai im-  
punătoare ca odinioară, a atras, cum  
dice o fōiă germană, în giurul tro-  
nului Țarului pe reprezentanții tu-  
tutor statelor europene. Nicī unul  
din aceste state însă nu a arătat  
atâta însuflețire pentru puternicul  
Țar și împărăția sa, ca Franția.

Trimișii franceși, în frunte cu  
ambasadorul franceș și cu șeful sta-  
tului major general al armatei fran-  
cese, au fost anume însărcinați, să  
nu cruțe nimic pentru a reprezenta  
Franția la încoronare cu totă pompa  
și strălucirea. Republica franceșă a  
voit să nu fiă întrecută de nimeni  
în dovețile de simpatie și de admi-  
rațiune pentru Țarul Nicolae II.  
Atât reprezentanții ei dela Moscva,  
cât și populațiunea din totă Franția  
au demonstrat cu ocazia încoronării  
din nou în chipul cel mai vădit pen-  
tru frățietatea franceso-rusescă.

Se înțelege de sine, cā orice  
demonstrațiă de felul acesta are un  
ascuțit îndreptat în contra Germa-  
niei. Președintele republicei, Faure,  
arată Țarului sincerile urări spre fe-  
ricirea lui și gloria Rusiei din par-  
tea întregii Franție, ăr Țarul îi rēs-

punde, cā era sigur de viuele sim-  
patii ale Franției și e fericit vădēnd,  
cā ea simte din inimă cu el în aceste  
momente solemne. Asemeni tele-  
grame de felicitare a schimbat Ța-  
rul și cu capetele încoronate, dēr  
nicī uneia nu i se dā atâta impor-  
tanță, ca asigurărilor dintre el și cā-  
petenia Franției.

Sunt ore aceste asigurări, atât  
de căldurose, tot-odată și sincere?  
— Cu acēstă întrebare se frământă  
mult foile germane, căroră, firesce,  
le sunt foarte neplăcute și antipatice  
aceste drăgostiri între Francesii și  
Ruși. Si pe când în Franția mai  
puțin se vor găsi, cari să nu jure,  
cā ađi cel mai binevoitor amic al  
Franției este Țarul Rusiei, în Ger-  
mania cei mai mulți ar fi gata a-se  
rēmăși pe ori și ce, cā Rușii să fo-  
losească de însuflețirea francesă numai  
ca să lege Franția de Rusia și să-și  
ducă astfel mai ușor la sfirșit pla-  
nurile politice lor esteriore și finan-  
ciare, ără Francesii se aruncă orbiș  
în brațele Rușilor în deșerta spe-  
ranță, cā aceștia le vor ajuta odată  
să-și rēsbuie contra Germaniei.

Cu totă acēstă credință, Ger-  
manii nu pot ascunde neliniștea,  
ce-i cuprinde în fața acelor dulci  
înbrățisări dintre imperiul Țarilor  
și republica franceșă. De-oamdată,  
cum dau să se cunoscă foile din  
Germania, aici domnesce credința  
și speranța, cā și Nicolae II va fi  
părtinitor și apărător sincer al pă-  
cei, ca tatăl său.

Dēr acest împărat, care are o  
putere atât de grozavă, ca stăpâni-  
tor absolut, este încă tinēr, numai  
de 28 de ani. Cine știe cu ce gân-  
duri și sentimente îl va afla diua de  
mâne? Cine știe, decā manifesta-

țiile de simpatie și de frățietate  
ruso-francesă nu vor avē odată și  
urmări serioase și foarte amenințătoare  
pentru pacea lumii?

În tot cazul are dreptate acea  
gazetă englezescă, care dice, cā îm-  
păratul Nicolae II este chiămāt de  
providință la un post de cea mai  
grea răspundere din lume, deorece  
pe umerii lui zace sarcina împără-  
ției în așa măsură, cum nu se po-  
menesce în țările constituționale.

## Incoronarea Țarului.

A treia zi de Rosalii s'a făcut în  
Kremlinul Moscovei încoronarea împăra-  
tului și împărătesei tuturor Rușilor. Ochii  
lumii întregi fiind îndreptați asupra acestui  
mare act, vom da o descriere amănunțită  
a încoronării dela Moscva.

Prima încoronare înregistrată de is-  
toria Rusiei, e aceea a marelui principe  
al Moscovei Ivan III. (1462—1505), și s'a fă-  
cut după ceremonialul bizantin, adus la  
Moscva de soția lui Ivan, principesa Sofia,  
nepoța ultimului împărat al Bizanțului.  
Legenda pretinde, cā primul încoronat a  
fost Vladimir Monomahul (1113—1125),  
dēr ea nu se întemeiază pe nimic.

În cursul vremilor, ceremonia încor-  
onării a suferit multe modificări, ea și-a pă-  
strat însă caracterul bizantin originar.

În veacul acesta s'au făcut în Rusia  
cinci încoronări: a lui Alexandru I, a lui  
Neculae I, a lui Alexandru II, a lui Ale-  
xandru III și acum a lui Neculae II.

Actul încoronării se săvârșese în  
Kremlin, cetățuia Moscovei, și anume în  
trei biserici: a Înălțării Maicei Domnului  
(Uspenski Sobor) a S-ților Arhangheli (Ar-  
hangelski Sobor) și a Bunei-Vestiri (Bla-  
goveșcenski Sobor) și în marele palat al

Kremlinului în care se află istorica sală  
Granovitaja Palata.

Biserica Înălțării Maicei Domnului se  
află în mijlocul Kremlinului. În acēstă bi-  
serică sunt îngropați aproape toți patriarhii  
Rusiei (au fost deose la număr). Relicvia  
cea mai însemnată a ei e o iconă a Mai-  
cei Domnului, adusă din Constantinopole,  
și care se crede, cā a fost făcută de S-tul  
Luca. Rama acestei iconē și întreg ico-  
nostasul reprezintă bogății incalculabile.

Biserica Arhanghelilor adăpostesce ră-  
mășițele vechilor Țari. Aci e îngropat Ivan  
cel Grōznic. Ca sfint se cinstește aci fiul  
lui Ivan cel Grōznic, ucis ca copil, Dimi-  
trie făcătorul de minuni.

Biserica Bunei-Vestiri e vechia bise-  
rică a Curții. Aci se cununau Țarii, aci  
botezau copiii. Vechia strană a Țarilor se  
păstrează și până ađi. Pe pereții acestei bi-  
serici sunt zugrăviți în loc de sfinți, filo-  
zofii greci, ca antimergătorii ai lui Chris-  
tos.

Granovitaja Palata (zidit 1491) e ve-  
chea sală de audiență a Țarilor. Bolta  
acestei săli, josă, se raqimă pe un singur  
stilp, în jurul căruia se aședă la solemn-  
ități cele mai prețioase odore ale tesaurului  
imperial.

Printr'o ferestă ascunsă d'asupra  
intrării, priveau în vremea veche Țarinele  
și principesele la festivitățile din sală, la  
cari n'aveau pe atunci să ia parte.

La aceste trebue să mai adăogăm  
„Scara roșie” care duce din palat pe piață  
între catedrale. Scara acēsta a jucat un  
mare rol în istoria Rusiei; pe scara asta  
a fost ucis falsul Dumitru; tot pe ea, la  
1682, Strelitii resculați au ucis pe minis-  
trul Matfeiev, pe prințul Dolgoruki și pe  
unchiul lui Petru cel mare. Scara roșie a  
avut mult timp un acoperiș bogat aurit,  
dēr acum e descoperită.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

## Minte de muier, și pace!

(Fine.)

Erau aci Pascile. Tot satul era  
voios. Numai în două case era necas  
de mōrte; în casa Ferecatului și în  
casa badii George. În casa Fereca-  
tului era necas, cā Măriuca, nevasta  
lui Vasilica, era dusă dela el; prin-  
sat lățise lelea Ana vestea, cā n'a  
fost modru să mai trăescă fiica ei  
în casa Ferecatului, cā toți sunt nisce  
ōmeni înderăvnicii, Ferecatul o purta  
ca pe o slujnică, Frāsina, ca sócră,  
nu o părtinea, ăr Vasilica, ca bār-  
bat, o bătea, de sta să o omōre cu  
bătăile. Ōmenii, veđi bine, ca ōmenii,  
unii credeau, ăr alții diceau: Scim-  
noi, ce pōmă bună e lelea Ana, cu  
ea nicī dracul cā-i drac și să nu se  
pună în simbră.

În casa badii George era și mai  
mare necasul; el zăcea la pat, se  
îbolnăvise de rușinea, ce i-o făcū  
lelea Ana, cāt nicī în Vinerea de  
Pasci n'a fost la biserică să se spo-  
vedescă și să se cuminece ca creș-

tinii, nicī în diua de Pasci nu putū  
merge la biserică, cāt chiar și cei  
mai din urmă ōmeni nu rēmân pe  
acasă; el zăcea dus.

Ēr lelea Ana cu Măriuca făceau  
chibzueli peste chibzueli, și badea  
George le auđia din pat și ofta, de  
se înnădușa, neputēnd dice nimic.  
Chibzuela lelei Ana era așa, cā ea  
va despărți pe Măriuca de tâlharul  
de Vasilica și-și va aduce ginere în  
casă, cā și așa George tot bolesce  
și nu-i cine purta huruiala căsii; Mā-  
riuca, brudie de minte, cum era, cre-  
dea, cā măsă drept are și bine dice,  
dēr după Vasilica încă-i părea rău,  
cā ori cum îi era drag ca sufletul,  
dēr într'o bobotă ea s'a fost dus dela  
el, la sfatul mamei sale, și nu voia  
să mērgă înderēt până n'a veni el  
după ea.

Dēr Vasilica, deși era cu casa  
numai peste drum de a ei, nicī ca  
'n batjocură n'a đis batēr peste gard:  
Hai, Măriuică, acasă; ba chiar decā  
dicea unul-altul să o chema, el rēs-  
pundea: Ba io, c'a da ea cu capul  
de gard, atunci apoi va avē ea de  
ce se bocl. De-a fi să fim la olaltă,  
va veni frumușeluc și n'a asculta de  
melița mănasa; de unde nu, — lar-

gă-i lumea, ducă-se câte diua a cres-  
cut, cā și io mi-oiū mai afla, ce mi-a  
fi împărțită.

Badea George gema în pat,  
mintenī il apucau înădușeli și tusă,  
cu măncarea nime nu-l imbulzia prea  
tare, dēr și când îl imbia, nu putea  
mânca mai nimic, și cāt mânca, îi  
sta 'n rânză și-i făcea și mai mari  
dureri. Nicī nu putea să-i fiă mai  
bine, cāt de dimineța până sēra  
auđia pe lelea Ana, cum bătea din  
gură ca o meliță: Te despart, draga  
mamii, și-mi aduc ginere 'n casă,  
care să facă cum đic eu, cā a mea-i  
casa și moșia, nu a boleacului ēs-  
tuia!

La trei săptēmāni după Pasci  
badea George închise ochii pe veciă.  
Înainte de mōrte a chiămat la sine  
pe fiu-s'o Niculae cu pe nevasta lui  
și cuscrii lui, morarul cu morărița,  
și pe Ferecatul cu lelea Frāsina, și pe  
Vasilica și pe Măriuca. De față era  
și lelea Ana, — ea se bocea, drag  
Dōmne, după bārbat, de gāndeai, cā  
piere lumea.

Și numai atâta putū dice badea  
George: Eu mē sting dragii mei, ier-  
tați-mē de v'am greșit ceva, ca ier-

tat să merg înainte lui Dumneđeu.  
Tu, Măriuică, mergi la bārbat, c'a fi  
bine. Și învățați și pe pui de șerpe,  
ca să nu facă gālcēvă din ni-  
mica... Toți au đis: Dumneđeu să-l  
ierțe!

Și l'a iertat Dumneđeu pe veci,  
a murit, l'au îngropat, l'au jălit, dēr  
lelea Ana nu lăsă pe fată să mērgă  
la bārbat: Vie el aci, de vrē să te  
aibă muier, cā are tot ce-i cere  
inima, dēr eu slujnică la Ferecatul  
nu te las. Te despart mai bine și-mi  
aduc ginere în casă pe cine voii  
voi eu, cā la bine cine n'a trage?  
Și Măriuca cređu, și se lăsă să-o  
pōrte măsă de nas, în loc să fi as-  
cultat de tată-s'o, care cu glas de  
limbă de mōrte i-a fost lāsāt, ca ea  
să mērgă la bārbat.

Vēdēnd Ferecatul, cā nu-i vine  
nora, trimise pe Vasilica la părin-  
tele să-i spună așa: Părinte, sunt cu-  
nunar după lege cu Măriuca Anii  
lui George, ea-i dusă din postul-mare  
la măsă, fi bun adună curatorii și-o  
chiāmă înainte să mărturisescă: vrē  
să vină înapoi, ori vrē să se des-  
partă de mine, după cum se laudă  
măsă? De vrē să vină, nu-mi āmble  
cu marafeturi, cā-i vremea lucrului,

In cele din urmă trei zile înainte de încoronare, părechea imperială stă retrasă în palatul Alexandru din parcul Nescupcini, pe malul Mosovei. Impăratul și împărăteasa postesc în aceste zile, nemâncând decât legume și pesci, pentru ca să se potă spovedi și împărțși la încoronare.

In aceste zile se sfîntesc la arsenal noul drapel al imperiului, făcut din mătase grea de colora aurului vechiu, pe care e cusut vulturul cu două capete încunjurat de armoariile imperiului. Datele principale din istoria rusescă sunt însemnate pe steag.

Tot în aceste zile, trupe de crainici călări, îmbrăcați în bogate costume și însoțiți de detașamente de cavalerie, cutrieră orașul și vestesc ziua și ceasul încoronării.

In ajunul marelui zile, părechea imperială se mută în marele palat din Kremlin și face rugăciuni în capela de casă a vechilor țari.

In ziua încoronării, des-de-diminuță, înaltul cler al întregului imperiu se adună în biserica Înălțării Maicei Domnului. La 7 ceasuri 21 de tunuri anunță, din turnul tainic al zidului Kremlinului, începutul festivităților.

Majestățile Lor intră mai întâi în sala Andrei, sala tronului, și se așază un minut pe tronuri. Apoi se ridică și trec prin lungul șir de săli ale palatului, în care demnitarii înalți ai Statului formeză șpallier, îndreptându-se spre scara roșie, unde-i așteaptă un baldachin purtat de 16 adjutanți generali; sub baldachin, împăratul și împărăteasa sunt însoțiți de câte doi asistenți, conform unui vechiu obicei, după care țarii de demult nu se arătau niciodată în public decât sprijiniți de doi boieri. MM. LL. sunt precedate de înalții funcționari, cari duc insigniile imperiului: coróna cea mare și cea mică, sceptrul, mărul imperiului, mantiele de încoronare, sabia imperiului, pecetea imperiului, stégul imperiului și lanțul de diamante al ordinului Sfîntului Andrei.

La scara catedralei insigniile imperiului sunt stropite cu aghiazmă de către un arhiepiscop și apoi așezate pe o masă la dreapta tronurilor.

Metropolitul Mosovei salută la ușa bisericii, pe părechea imperială, care sărută crucea și e stropită cu aghiazmă. Sub cupola cea mare a bisericii, între cei 4 stâlpi, cari o suportă, se ridică o estradă înaltă, la care duc douăspre-șapte scări. Pe această estradă, sub un baldachin, sunt așezate cele două tronuri: al lui Mihail Feodorovici, primul Romanov, pentru țarul, și al lui Alexei Mihailovici, al doilea Romanov, pentru împărăteasa. Amândouă tronurile sunt acoperite cu nenumărate pietre scumpe. Pe scările estradei stau

crainici, oficeri ai cavaleriei de gardă și funcționari înalți.

După-ce părechea imperială s'a așezat pe tronuri, unul din metropoliți urcă treptele și ține către țar o cuvântare cerându-i să mărturisescă în public credința bisericii ortodoxe. După ce face acesta, țarul se ridică, doi metropoliți îi pun mantia încoronării pe umeri, și îi atarnă cordonul S-tului Andrei, apoi însuși ia coróna, și-o pune pe cap, ia sceptrul în mâna dreaptă și mărul imperiului în mâna stângă și se rează pe tron.

O scurtă pauză. Impăratul strigă pe împărăteasa, care ingenuchiează înaintea lui, își ia coróna de pe cap, atinge cu ea fruntea împărătesei, apoi îi așază pe cap coróna cea mică. Metropoliții îmbracă pe împărăteasa cu mantia încoronării.

In totă vremea, în biserică se întonează cântări bisericesti.

MM. LL. se așază din nou. Un preot cetește întregul titlu al împăratului, 1,600 de clopote sună în acest moment și se trag 101 lovituri pe tun. Toți cei din biserică se închină de trei ori către părechea imperială.

După ce membrii familiei felicită pe MM. LL., împăratul ingenuchiează și spune o rugăciune, urmată de altă rugăciune spusă de un metropolit. Toți cei de față ingenuchiează.

Impăratul descinge apoi sabia, coboră treptele urmat de împărăteasa și se duce la ușa din mijloc a altarului (ușa țarului). Aci un metropolit miruesce pe țar pe frunte, pe ochi, pe nări, pe buze, pe urechi, pe față și pe dosul mâinilor; pe împărăteasa o miruesce numai pe frunte. Apoi împăratul ia cuminecătura după datina preoțescă, er împărăteasa după datina laică. Părechea imperială se urcă din nou pe tron și cei de față se închină erăși de trei ori către cei încoronați și unși.

Impăratul și împărăteasa părăsesc apoi biserica, intră sub baldachin și, pe o punte anume făcută, se duc în biserica Arhanghelilor și în aceea a Bunei-Vestiri, unde se roagă câte-va minute. La intrarea în aceste biserici, țarul depune coróna, sceptrul și mărul imperiului, pe cari le ia din nou la esire.

Dela Buna-Vestire, cortegiul se îndreaptă spre scară roșie, de pe a căreia ultimă treptă de sus MM. LL., după un vechi obicei, se închină de trei ori spre popor. In sala Andrei, părechea imperială depune insigniile încoronării și se retrage spre a odihni puțin.

După ce s'a terminat ceremonia încoronării țarului Nicolae II și a țarinei în chipul cum este descrisă mai sus a urmat prânzul.

Prânzul festiv îl luară Majestățile Lor în palatul Granowitaja. Părechea impe-

rială percuse calea dela Kremlin până la Granowitaja în procesiune și în ornatul de încoronare. Ajunși în sala palatului, Majestățile Lor urcară tronul unde sub un baldachin era așternută o masă cu trei tăcămuri, numai pentru Impăratul, Impărăteasa și Impărăteasa mamă. La un semn dat de împăratul, ministrul de finance predete împărăteselor medaliele bătute din incidentul încoronării, cari se împărțiră apoi și altor persoane asistente. Prânzul fu binecuvântat de Metropolitul din Mosova. In decursul prânzului marele păpăharnic ridică, între salve de tunuri, un toast în sănătatea țarului, a familiei sale, a clerului și poporului.

După finirea prânzului țarul își puse erăși coróna pe cap și întrégă procesiunea plecă înderăt la Kremlin, unde Majestățile se retraseră în odăile lor, er persoanele invitate la curte se așezară la prânzul așternut în corturile din curtea Kremlinului.

Pe piața „roșie“ a Kremlinului se putea vedea un amestec admirabil de popore. Lângă reprezentanții Rusiei și Poloniei îmbrăcați în haine negre și roșie, steteau Kirghiși cu cușmele lor de piele, Batumi cu turbane, Turcomani armați cu iatagane și pumnale, Tauri și Grusi, Tartari și Caucasiani în haine bogate și împodobite cu pietri scumpe; apoi Ostjaci și Siberiani cu blanele lor soumpe; Chinezi și Coreani în vestminte de mătase. Reprezentantii aprupe ai tuturor popoarelor de pe donă continentă au luat parte la ceremoniile încoronării puternicului țar.

#### Manifestul țarului.

Eră ce se dice în manifestul, ce l'a dat țarul Nicolae II cu privilegiul încoronării:

„Cu ocazia încoronării noastre și a funcțiunei ce am primit prin grația lui Dumnezeu, rugăm cu sinceritate pe Dumnezeu să binecuventeze domnia noastră pentru binele mult iubitei noastre patrii și pentru ca să ne susție în îndeplinirea doriinței noastre sfînte, de a desvolta în mod credincios în patria noastră credința, bunele moravuri și operile de civilizațiune.“

„Recunoscând, că toți supușii noștri credincioși trebuie să se bucure la această serbare comemorativă, mai cu deosebire în ceea ce privește pe aceia cari au fost loviți fiă din propria lor greșală, fiă din uitarea datorilor lor, urmăm sfaturile inimii noastre și decretăm o amnestie pentru aceia cari sunt în întârziere cu plata dărilor lor în Rusia europenă și în Polonia. Darea de pământ se reduce la jumătate pe timp de 10 ani. Se șterg amenzile seu datorii către stat. Se amnestiază aceia cari sufer condamnățiun pentru greșeli ușore, afară de furt, faliment fraudulos, uzură etc.

Exilații din Siberia pot alege după 12 ani dela sosirea lor acolo un domiciliu într'un ținut afară din Siberia, apoi după alți 10 ani se vor putea stabili unde vor voi, afară de Petersburg și capitalele ținuturilor.

Făcătorii de rele internați în Siberia seu în ținuturile depărtate sunt amnestiați iertându-li-se a treia parte a pedepsei lor; același lucru și pentru condamnații la munca silnică. Munca silnică pe viață se reduce la 20 de ani.

Ministrul de interne și acela al justiției sunt însărcinați să propue reducerile de pedepse, afară de amnestie, în favoarea prisoerilor politici, cari sunt demni de aceste reduceri. Vor presenta de asemenea un raport în privința restituiri drepturilor civile exilaților, cari au o conduită minunată.

Crimele politice, cari nu sunt prescrite de lege, nu se vor mai pedepsi decât dela comiterea lor au trecut deja 15 ani.

Participanții la răscolă din Polonia, cari n'au comis crime de drept comun, vor depune jurământ de credință și se vor întorce în patria lor. In timp de 3 ani vor fi puși sub supravegherea poliției.“

#### 10 Mai în Bucuresci.

Eră după „Monit. Ofic.“ cum s'a serbat aniversarea încoronării în capitala României:

Vineri, 10 Mai st. v. 21 tunuri, trase în revărsatul zorilor, au vestit Capitalei a 30-a aniversară a suirei pe Tron a M. S. Regelui și a 15-a a încoronării.

La orele 10<sup>1</sup>/<sub>4</sub>, 101 tunuri anunță pornirea dela Palat la Mitropolie a M. M. L. L. Regelui și Reginei, într'o trăsură de gală, înhamată cu 4 cai, și escortați de un număr stat-major, de adjutanții regali și de divisionul de gendarmi. Micul principe Carol și mica principesa Elisabeta au urmat trăsura regală până în dreptul palatului justiției.

In tot lungul stradelor erau așezate trupele din garnisonă, sub comanda d-lui general de divisie Arion, comandantul corpului II de armată; er pe ambele laturi ale bulevardului Elisabeta, elevii școlilor superioare și secundare din capitală. Pe strade, la ferestre și pe balcône, împodobite cu stéguri, covore și ghirlande de verdăță, o numărășă mulțime saluta cu respect pe Majestățile Lor.

La orele 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Regele și Regina ajung la Mitropolie, unde sunt întâmpinați, la intrarea în biserică, de I. P. S. S. Metropolitul Primat, incongiurat de înaltul cler, care presentă M. S. Regelui Crucea și Evanghelia, apoi de d-nii miniștri, de înaltele corporațiuni și funcționari ai Statului, generali etc.

de unde nu, — dee-mi scrisore de despărțania, să-mi caut de cap.

Și se duse Vasilica la părintele și-i spusă, ca de pe carte, tot necasul, și-i spusă și din ce le veni pricina, și părintele îl mângăia așa: „Fetul meu, eu v'am legat de-olaltă ca să nu vă desleg, der de n'a fi rënduită dela Dumnezeu ca să fiți laolaltă bărbat și muiere, după cum v'ați legat înaintea altarului, lumea-i mare, tu-ți vei căpeta muiere și ea bărbat, care cum va fi vrednic.“

Indată a treia di chiamă părintele curatorii laolaltă și le spusă, că uite ce-i și cum cu Vasilica Ferecatului.

— „Decă-đi scim, părinte și scie tot satul“ grăi curatorul primar.

— „Apoi bine că știți, acum o să vină și ei indată înainte și vom chibzui, dór i-om pute împăca, în pecate, că-i rușine să stee ei ca cei rătăciți: unu ntr'o parte, altu ntr'alta.“

— „Vom cerca, părinte, și pace era lesne de făcut, ba nici gâlcăva nu se făcea, de mergea Ana unde s'a dus bietul George, bărbatu-s'o,

der până-i ea vie — pace în casa copiilor ei nu va fi, că gura și năravul ei a băgat și pe bietul George sub gliă. Dumnezeu să-l odinască și mâie pe unde a nsera.“

Așa grăi un curator. Atunci vëdură, că intră în fétul (crâșnicul) cu cei impricinați. Mai nainte mergea badea Ferecatul povestind cu fétul, după ei mergea Vasilica, er hêt inapoi venia încet, de numai cât clătea, lelea Ana, invetând pe Măriuca ce să dîcă, și bătându-i perele să plângă când va plânge și ea, ca și cum n'ar fi avut vreme destulă.

Ajungând acasă la preotul, unde erau curatorii adunați, preotul le ținu o cuvântare înțeleptă, ca să chibzuască bine ce fac, că nu-i lucru de glumă a judeca o trebă atât de gingașă, apoi începă cu întrebările. Mai întâi întrebă pe Vasilica:

— „Spune, fétul meu, de ce ți-ai alungat nevasta, cu care te-am cununat înaintea altarului?“ Er Vasilica rëspunse așa:

— „Domnule părinte și cinstiți curatorii bisericesti! Eu muierea nu mi-am alungat'o, că n'am luat'o s'o

alung, ci am luat'o să țin casă cu ea și să trăesc cu ea în bine și în rău, der măsă a făcut totă neînțelegeră și gâlceava ce-i între noi, măsă a celuit'o acasă. Eu, de vré ea, și acum o primesc, și mă leg, că din partea mea cuvânt legănat n'a auzi; der apoi și ea să fiă cum se cade și să nu asculte de sfaturile mănese, că n'or duce-o la bună; decă însă nu-i place și nu-i place de mine și de casa mea, atunci silă nu-i fac, îi dau drept să se mărite după cine a vré, er ea să-mi dea drept să iau pe cine m'a îndrepta Dumnezeu, că fără muiere nu pot fi.“

Curatorii clătiau din cap în chip, că drept a grăit, și că dóră și ei sunt de aceea părere. Er preotul grăi:

— „Spune dumniata, Măriuca, de ce ți-ai lăsat casa și bărbatul și te-ai dus fără pic de pricină la mama dumitale, de care te-ai fost despărțit pe veciă, când ai dat mâna cu Vasilica? Nu-ți aduci dumniata aminte, cum am cetit când v'am cununat: c'a lăsa omul pe tatăl seu și pe mămăsa, și se va lipi de muierea sa, și vor fi amândoi un trup?“

— „Așa vrem și noi, domnule părinte și cinstiți curatorii“, dîse lelea Ana de după ușă, „ca să lase Vasilica pe tatăl seu și pe mămăsa și să vină la noi; atunci-i scriptura deplin, și fata mea n'a fi de batjocură la nime.“

— „O, ho!“ grăi părintele, „pe d-ta lelea Ană nu te-a întreat nime nimic, decă fi bună tacă; să-mi spună Măriuca: De ce te-ai dus dela Vasilica?“

Er ea prinse a se bocă, că o tot boldea lelea Ană, er de-acasă și de pe drum o invetase, că să prindă a se bocă când va boldi-o. Prinse decă a se bocă Măriuca și tot bocindu-se a borborosi: „Că... nu m'ași fi dus, der... m'a tras de pěr și a dîs, că mama nu are ce căuta la noi, și... nu m'a lăsat să pun stativile la mama, er la ei nu se vede bine în casă la țesut...“

— „Uitați-vă, dragii mei“, dîse părintele, „eu vëd de aci, că totă neînțelegeră vōstră vine dintr'o nimeca ntrégă, nu amblați cu de-aceste, că numai vë faceți de vorbă la omeni și de pecat înaintea lui Dumnezeu.“



După Te Deum, Regele a primit defilarea gardei de onoare, compusă din o companie din regimentul I geniu cu drapel și musică, care se afla așezată în curtea Metropolei. În urmă, Regele încăleacă, și însoțit de toți d-nii generali, de d-nii atașați militari pe lângă Legațiunile Puterilor străine, de adjutanții regali și de o numără suită pornesc spre bulevardul Universității, urmat de trăsura, în care se afla M. S. Regina.

În momentul când Regele se apropie de flancul drept al trupelor, d-l general Arion întâmpină pe Suveran și-i înmână raportul. M. S. Regina, ajungând în fața Universității, se coborî din trăsura și luă loc în pavilionul într'ădins construit, unde se aflau d-nii miniștri cu domnele, d-nii președinți ai Corpurilor legiuitoare și d-nii membrii ai corpului diplomatic cu domnele. D-l primar al Capitalei a oferit M. S. Reginei un frumos buchet de flori. Înălți demnitari ai Statului și un forte număr public de distincțiune ocupau tribunale, ridicare la dreapta și la stânga statuei lui Mihail-Viteazu și d'alungul fațadei palatului Universității.

M. S. Regele, încongiurat de numără suită, se aședă înaintea statuei lui Mihail-Viteazu.

După ce școlile publice au trecut pe d'înanitea Suveranului, a început defilarea armatei, în ordinea următoare:

Comandantul corpului II de armată cu statul său major;

Musicele trupelor din paradă;

Oficierii din garnisonă fără trupă și oficierii de rezervă;

Două companii a școlii de oficierii;

Diviziunea preparatoare a școlii speciale de artilerie și geniu;

Școala militară de administrație;

Școala de poduri și șosele;

Comandantul diviziei IV de infanterie cu statul său major;

Batalionul Nr. 3 vânători;

Regimentul Mihail-Viteazu Nr. 6 (trei batalioane);

Regimentul 4 Ilfov Nr. 21 (trei batalioane);

Regimentul 5 Ialomița Nr. 23 (un batalion);

Regimentul 1 geniu, (două batalioane);

Inspectorul general al artileriei;

Comandantul artileriei corpului II de armată;

Regimentul Nr. 2 cetate (12 companii);

Compania lucrătorilor arsenalului;

Compania de pompieri;

Regimentul Nr. 2 artilerie (6 baterii, din care una de munte);

Regimentul Nr. 6 artilerie (5 baterii);

Regimentul Nr. 10 artilerie (5 baterii);

Escadronul Nr. 2 tren (6 secții);

Comandantul brigădei II de roșiori;

Regimentul Nr. 4 roșiori (4 escadron);

Comandantul brigădei II călărași;

Regimentul Nr. 3 călărași (4 escadron);

Divisionul gendarmii călări (două escadron).

Defilarea și ținutatul rupeilor fiind bună, M. S. Regele a binevoit a arăta D-lui comandant al corpului II de armată Inalta Sa mulțumire.

După săvârșirea defilării, Maiestățile Lor s'au întors la Palat în mijlocul uralelor entusiaste ale mulțimei, care arunca flori.

La ora 1 p. m., Maiestățile Lor au primit felicitările consiliului de ministrii, cu care ocaziune D. președinte al consiliului a ținut următoarea cuvântare:

*Sire!* România întrăgă serbeză astăzi trei-deci de ani de domnie a Maiestății Văstre, trei-deci de ani de consolidare și de progres, trei-deci de ani de întărire și de înălțare, trei-deci de ani în care munca pacinică a cetățenului și vitejia războinică a ostașului au luptat pe întrecute pentru a asigura viitorul patriei.

Românii se uită cu mândria spre acești trei-deci de ani, binecuvântând ziua de 10 Maiu 1866, în care Maiestatea Văstră ați rostit inimosele cuvinte: „Cetățen astăzi, „măne, de va fi nevoiă, soldat, Eu voi împărtași cu voi sorta cea bună ca și pe „cea rea. Din acest moment totul este comun între noi. Credeți în mine, precum „Eu cred în voi“.

Asemenea cuvinte, prin care viața Domnitorului se lega și se identifica cu viața poporului, nu se aușe răsunând în patria noastră din timpuri străvechi. Aceste cuvinte au fost vestitoare de o domnie fericită și glorioasă, a căreia fapte mari istoria le-a înregistrat — înălțarea la loc de onoare a numelui României și a renumelui poporului român.

Incertitudinea în care era învăluit viitorul nostru a dispărut, și sub umbra stabilității, producătoare a pazei interne, națiunea a reinviat. Lăpădând unul câte unul lanțurile ce-i încătușeau mișcările, națiunea a căpătat din nou conștiința de sine și încrederea în sine. Puterile ei vii s'au dezvoltat, ea s'a întărit; muncă temeinică a dat rōde neașteptate.

În acest mers înainte, poporul român știe cât datoresce înțelepciunii și prevederii virtuților și vitejiei Regelui său, care a stat cărmăciul iscusit și neadormit la locul înalt ce-l ocupă.

*Sire!* Să dea A Tot Puternicul ca, încongiurat de prea grațioasă și prea iubita noastră Regină, de Moștenitorul Tronului și de Augusta sa familie, să domniți încă mulți și fericiți ani, măbind gloria Maiestății Văstre și a Regatului.

Regele a binevoit a răspunde, mulțumind consiliului de ministri pentru călduroșele urări, ce îi aduce cu ocaziunea acestor zile, în care se împlinesc 30 ani de domnie, — urări care sunt nouă dovezi de iubire și de devotament, cu care țera încongiură Tronul.

## Dela congresul Ligei.

Duminecă și Lună, în sărbătorile Rosaliilor, s'a ținut, precum știm, în Bucuresci congresul Ligei. A fost o mișcare viă pentru acest congres, căci nemulțămirea cu mersul lucrurilor în Ligă și cu purtarea comitetului a fost mare. Au și fost forte agitate și chiar furtunoșe dezbaterile în ședințele congresului.

Încă la început membrii vechiului comitet, — dintre care, după ce au demisionat mai de mult d-nii I. C. Grădișteanu și M. Balș, er în urmă d-nii G. C. Cantacuzino, V. A. Urechia și censorul Cesianu, au rămas numai patru — s'au opus împreună cu partizanii lor propunerii de a se alege o comisie verificatoare, care să eschidă pe acei delegați, care n'au fost aleși în regulă. Cu toate acestea propunerea s'a primit cu 59 contra 48 voturi. D-nii Săulescu și Disescu au declarat apoi, că în urma acestui vot, comitetul trebuie să demisioneze. Mare șgomot și protestări. Președintele V. A. Urechia închide ședința.

În ședința a doua s'a cetit raportul comisiei verificatoare și s'a constituit congresul. D-l Urechia a cetit apoi raportul său anual, în care, afară de partea istorică, a arătat între altele, că nu era înțelegere în comitetul Ligei, și că în timpul din urmă mulți din membrii lui, fiind prea ocupați, nu mai veneau la ședințe, așa că activitatea Ligei începuse să lănceșcă. În fine declară d-l Urechia, că fiind bolnav, și-a dat dimisiunea.

Se alege președinte ad hoc d-l Stroe Bellescu din Bêrlad, care propune să se voteze mulțămire d-lui V. A. Urechia.

Se cetește apoi raportul censorilor asupra stării casei și se arată, că din anul de mai înainte au rămas 11,000 lei neincasați; s'au încasat 40,756 lei; cheltuieli 47,184 lei; saldo în casă 4571 lei; deposit în bonuri 9500 lei. Prin urmare averea de aji a Ligei este de 14,071 lei. În anul premergător s'au fost încasat cu 100,000 lei mai mult (!)

Acum a urmat discuțiunea cea mai încalată asupra cestiunei, decă comitetul central al Ligei mai posedă încrederea congresului, ori nu. D-l G. C. Dobrescu critică aspru activitatea lui; cetește o circulară adresată către secțiunile, în care se dice, că deorece grațierea celor condamnați în procesul memorandumului e privită drept începutul unei împăcări cu Ungurii, Liga și-a curmat acțiunea de până acum și a întrerupt raporturile cu țările stăine.

Propune să se dea vot de neîncredere comitetului Ligei. D-nii Vlădescu, profesor universitar, și I. Grădișteanu susțin propunerea d-lui Dobrescu. Membrii din comitet Delavrancea și Periețianu-Buzău dice, că moțiunea trebuie să se voteze cu două treimi a voturilor; biroul și alții susțin,

că majoritatea absolută, adecă jumătate plus unul, este de-ajuns. Contra acesta protestează din nou d-nii Periețianu și Delavrancea și părăsesc congresul cu alți vre-o 20 membri. Moțiunea de neîncredere se pune la vot și se primesce cu 57 voturi contra 10; 4 bile albe.

În urmă vorbesce d-l Ionel Grădișteanu, arătând, că după primirea votului de blam, Liga nu mai are comitet. Cere să se procedă la alegerea întregului comitet. Învoindu-se congresul cu acesta, se procede la alegerea comitetului și se alege cu 57—60 de voturi următorii d-ni în comitet:

Ionel Grădișteanu, deputat; M. Vlădescu, profesor universitar; C. Disescu, prof. universitar; Dr. Al. Obreja, prof. univers.; D. Nențescu, avocat; Dr. Stoicovici, medic; C. Rădulescu-Motru, profesor; D. A. Florescu, proprietar; Miculescu, student.

Censori: d-nii colonel D. Angheliescu, Eremiu Popa, și colonel Orleanu.

D-l I. Grădișteanu mulțumesc pentru alegere și propune de-a se alege d-l V. A. Urechia, președinte de onoare al Ligei. Propunerea se votează.

După acesta congresul se închide.

\*

Membrii fostului comitet nu s'au sopus până acuma hotăririlor congresului și au publicat un „protest“, în care dice, că votul de neîncredere al congresului trebuia adus cu două treimi din numărul membrilor votați ai congresului, pentru-că ar fi o cestiune personală, care, după statute, nu putea fi adus numai cu majoritate absolută. Declară tot-odată, că nu vor să recunoscă legalitatea procederei la alegerea întregului comitet și a censorilor, și că vechiul comitet a fost ales în 1895 pe timp de doi ani, așa că puterile și îndatoririle lui trebuiau să înceteze numai în Maiu 1897.

Congresul însă n'a considerat votul de neîncredere ca cestiune personală, ci ca un vot adus în contra întregului comitet și a activității lui, care, nefiind aprobată de congres, a adus cu sine neapărat alegerea unui nou comitet.

Noul comitet a mers deci la localul Ligei, ca să ia în primire actele și cassa Ligei. Aici au întâlnit pe d-l Periețianu-Buzău, care a declarat, că n'are mandat de-a preda actele și cassa, și s'a depărtat.

Noul comitet însă a procedat la constituirea sa, alegând președinte al Ligei pe d-l Ionel Grădișteanu, vice-președinte pe d-l M. Vlădescu, casier pe d-l D. Nențescu, secretari pe d-nii: A. D. Florescu și Rădulescu-Motru. Tot-odată comitetul a ales o comisiune pentru redactarea unui manifest, pe care-l publicăm mai jos.

Eu ași dice așa, că dumniata Măriucă se mergi la bărbat, că are casă și masă și are agonisită multă, nu pōte âmbra prin sabōre. Er d-ta, Vasilică, să fi mai îngăduitor cu Măriuca, că-i tinărucă, er d-ta est cap de bărbat și trebuie să fi mai cu minte și mai îngăduitor; ia-o cu frumosul și cu binisorul, mai lasă-o și pe la măsă din când în când, și fiți ca ômenii și ca creștinii.

— „Așa dicem și noi“, răspunseră curatorii.

— „Eu vrău s'o iau înapoi“, răspunse Vasilică, „numai să fiă cu trebă bună și să n'asculte de sócra, că n'o duce la bine“.

— „Eu nu-mi mai las fata de batjocură la mine, o despart și pace și sănătate, ea s'a mărita după cine ovr vră eu, er Vasilica și-a lua una, care să fiă slujnică la tată-s'o și la mamă-sa, că Măriuca mea știu că nu i-a fi în veci!“

— „Er răspunși domniata“, grăi printele, „de ce nu lași pe Măriuca să grăescă? Di domniata, Măriucă, o gând ai, mai mergi la Vasilica, o ba?“

— „Cum a vră mămuca“, răspunse Măriuca.

Preotul și curatorii se încercară tel și formă să-i împace, toți s'ar fi învoit, d-er lelea Ana nu voia odată cu capul să audă de împăcaciune, numai decă Vasilica va lăsa pe tatăl său și pe mamăsa și va veni ginere la ea 'n casă; er Ferecatul și Vasilica la una ca asta nu se învoiră și nu se putură învoi, că Ferecatul avea numai un fecior, pe Vasilica, și avere avea frumoasă; afară de aceea șciau ce gură bună are lelea Ana, decă mai bine ar fi mers în Țera Tătarilor, decă să ședă în casa ei!

Așa-d-eră se depărtară dela casa preotului fără altă ispravă, decă lelea Ana a tudumănit, că ea începe proces de despărțire.

Și lelea Ana se ținu de vorbă; vëndu doi boi rămași de badea George, merse cu banii la d-l protopop și începă proces de despărțire. Bani, veți bine, nime nu-i mai desprețnesce atât de tare, să nu pună mâna pe ei, când îi sunt de-a îndemână. Așa era și d-l protopop, om ca toți ômenii, cu lipsă de bani și cu voia

bună când vedea, că-i vin de unde n'avea nădejde. Primesce banii și începe procesul.

D-er lelea Ana i-a spus sfinției sale, că și de-ar mai vinde doi junci și 20 de oi, nu-i pasă, numai să-i arate la feciorul Ferecatului, că-și desparte fata de el și-i capătă alt bărbat, mai ales decă el. La pornirea procesului, sfinția sa a spus lelei Ane, că fără pricină nu se pōte face despărțirea, și adecă de nu va pută adeveri, că Măriuca numai silită s'a dus după Vasilica.

Atăta-i fū destul lelei Ane; numai atăta voia să știe, că din ce pricină se pot despărți cei cununați, și îndată-i plesni prin minte ce răspuns are să de:

— „Am silit'o, sfinția ta, am silit'o eu și bărbatul meu, fiă iertat, că am gândit, că bine facem c'o dăm după un fecior bogat, care-i singur la părinți, d-er acum ved, că rău am făcut, că nici de o aruncam în foc, nu era în loc mai rău decă în casa Ferecatului; bărbatul meu a și murit de părere de rău, c'o si-

lit'o, a cădut biata de ea cum dice cântecul:

Am picat în aspru loc  
Cum pică lemnul pe foc“.

Și de aceste șcia multe lelea Ana.

Așa făcū sfinția sa scrisorile, și adună sobōre peste sobōre, și lelea Ana tot vindea din vite și infunda bani pentru sobōre, până nu mai rămase nici cu o cōdă de vită la casă. Atunci în urmă, după ce ea jură, că atât ea, cât și badea George ar fi silit pe Măriuca să mergă după Vasilica, căpătă cartea de despărțire, și Vasilica, de părere de rău, numai decă luă pe cea mai frumoasă fată din sat, cu care, între noi fiă dīs, — cuvânt legănat n'a avut nici el, nici părinții lui.

D-er să vedem noi de lelea Ana și de Măriuca ei. Cu fală-și bătea lelea Ana pieptul și gura: Am despărțit pe Măriuca de satana, să vă arăt, ce bărbat o să-i capet eu, că la bine cine n'a trage? D-er Măriuca tăcea și plângea de multe-ori, când vedea numai peste drum dela ei pe

## Manifestul noului comitet al Ligei.

Noul comitet al Ligei culturale publică următorul manifest:

### Cătră membrii Ligei.

Congresul „Ligei pentru Unitatea Culturală a Românilor“, întrunit în zilele de 12 și 13 Mai a. c., în capitala țerei, ne-a încredințat conducerea Ligei.

Scopurile Ligei sunt clare și în deosebte cunoscute.

Limba și interesele unității noastre culturale sunt aș mai amenințate ca orî când.

În fața primejdiilor mari și numeroase, cari pun în pericol însa-și baza existenței noastre etnice, Liga trebuie considerată ca o puternică pavăză de apărare a limbei și culturai Românești.

Atacurile sistematice ale adversarilor noștri comuni, ne impun consolidarea Ligei, ca ea să pôtă deveni ast-fel capabilă de a răspunde așteptărilor generale.

Profund convins, că pentru ajungerea acestui scop, Liga pentru Unitatea Culturală a tuturor Românilor trebuie să fiă un teren comun de întâlnire și de activitate patriotică pentru toți Români, noi, membrii comitetului executiv al Ligei, ne vom face o chestiune de conștiință și de onoare din îngrijirea, ca această instituție să fiă ferită de fluctuațiile intereselor vremelnice, fiă ale nuuia, fiă ale altuia dintre partidele noastre politice.

Scopul senin al Ligei reclamă imperios, ca toți căți suntem membrii ei, să ne considerăm și să fim numai Români, fără deosebire de colere politică, pe câmpul de activitate a acestei nobile instituții.

Frații noștri, în afară de hotarele Regatului, luptă și sufer pentru apărarea naționalității noastre comune. În această luptă grea, ei așteptă mângăiere și sprijin hotărît din partea noastră. E o datorie patriotică pentru noi toți, să răspundem fără șovăire așteptărilor lor.

Prima condițiune spre acest sfârșit este ca noi înși-ne, pëtrunși de gravitatea situației să ne reculegem forțele și să fim uniți în gând și sentimente. Pentru cei ce au luptat și luptă, pentru cei ce au suferit și sufer pentru drepturile la viêtă ale nêmului Românescu, nu pôte fi mai reală mângăiere și încurajare decât conștiința, că noi înși-ne Români din Regat suntem uniți în jurul drapelului Ligei culturale.

Suntem siguri, că toți Români, cari 'și dau pe deplin sêma despre necesitatea urgentă de a ridica puterea de acțiune și prestigiul Ligei, ne vor da tot concursul lor în opera de reînsofletire a acestei instituții, a cărei sorte e constantă preocupățiune a tuturor, cari departe de focul luptelor nêstre politice nu cer decât ca

Liga să prospere și să fiă pentru toți Români un sanctuar al iubirei de neam și de țeră.

Pëtrunși de greaua sarcină, pe care congresul ne-a încredințat'o, suntem ferm hotărâți a ne-o îndeplini în conștiință și în ori-ce împrejurări.

București, 16 Mai 1896.

Ioan C. Grădișteanu, Colonel V. Obedeanu, C. G. Disescu, M. Vlădescu, Colonel D. Anghelescu, Dr. Al. Obreja, Eremia Popa, Dr. N. D. Staicovici, D. S. Nenișescu, C. Rădulescu-Motru, A. D. Florescu, V. Al. Miculescu.

## SCRIRILE ȚILEI.

— 18 (30) Mai.

A 19-a aniversare a tragerii primului tun. Brigada 2-a de artilerie română a sêrbătorit alaltăeri la casarma Malmaison în București a 19-a aniversară a tragerii primului tun de cătră armata română în rêsboiul independenței. Regimentele 2, 6 și 10 aședate fiă-care în liniă de bătaie, formau un careu mare, în interiorul căruia se aflau două tunuri, cari au făcut campania, întreg corpul oșteresc al brigadei și preotul cu asistenții săi, cari au cântat un Te Deum. După terminarea ceremoniei, trupa a stat la masă în curtea anterioară a casarmei Malmaison. O bandă de lăutari a cântat arii naționale și în urmă soldații s'au pus la danț. Serbarea a durat până la orele 3 p. m. La 12 ore a fost banquetul oficerilor întregii brigădi la marele hotel Boulevard.

Môrtea unui general renumit. Din Chambéry se anunță, că generarul conte Menabrea a murit în 28 c. acolo. Contele Ludovio-Frederic Menabrea, marchiz de Valdora, general și om de stat italian, fost ministru, membru al Academiei de științe din Turin, s'a distins mai cu deosebire în timpul rêsboiului pentru independență, apoi la Palistro și Solferino. El a mai condus operațiile militare la Ancona, Capua și Gaeta. În 1866 a semnat ca plenipotențiar al Italiei tratatul din Praga, și două luni mai târziu, când Venetia fu unită cu regatul Italiei, generarul Manabrea a predat regelui Victor Emanuel istorica ooronă de fier. Un an în urmă fu însărcinat să formeze cabinetul și avu doi ani președinția consiliului. Generarul a mai fost apoi în diferite rânduri ministru.

Ce glume frumoșe fac milenarii noștri. Se scie, că Regele și Regina României întorcându-se din Abazia, s'au oprit în Budapesta, unde au ceretat și atelierul pictorului maghiar Munkacsy. Mai târziu intră în atelier și fostul ministru-președinte

maghiar Coloman Tisza cu pălăria în cap, fără să cunoscă pe înaltii oșpeți, pe când M. Sa, cu memoria-i așeră, l'a recunoscut la moment. De incidentul acesta se folosece diarul umoristic maghiar „Üstökös“ din Budapesta în Nr. 18 dela 3 Mai crt. și sub frasa: „Fălos imi place maghiarul“ aduce un tablou înfățișând atelierul pictorului Munkacsy. Acesta și Tisza țin următorul discours: — „Servus Miska!“ — (Pictorul perplex, șoptind) „Servus, dér veđi numai...“ — „Ciue-i asta?“ — „Regle valah!“ — „No; și asta e ceva!“ — De-o parte a celor doi milenari veđi pe Regele României tremurând de spaimă, pe cap cu o oăciulă mare, plecată pe oăfă, ér Regina cu o față de tot spăriată. Minunate glume mai fac papricașii milenarii „civilizați“. Pëcat, că pe Tisza nu l-au posat cu pălăria peste urechi cum a intrat în atelier. Numai cismele lungi cu tureci și pipa în gură i-au lipsit, ca portretul să fiă desevêrșit!

Pentru editorii de cărți românești. D-l Ion Pop Reteganul, escelentul nostru scriitor popular, caută editor pentru următoarele opuri ale d-sale: 1) *Povești* (60) adunate din popor; 2) *Povești* (40) originale ale autorului și 3) *Novele* (20) traduse. Opu dintăru ar da 25—30 colere de tipar, al doilea 15—20, ér la treilea 10—15 colere. A se adresa la autorul în Reteag (Reteg, Transilvania). Sunt rugate tôte redacțiunile foilor române de aici și de dincolo a reproduce acest anunț.

Numiri. „Mouit. Ofic.“ publică decretul regal, prin care d-l Tr. G. Djuvara este numit ministru-plenipotențiar al României la Constantinopol. — Tot-odată publică foia oficială și decretul prin care d-l Neron Lupășcu este numit prefect al județului Văsluiu.

Metropolitul din Blășiu pentru asilul studenților bucovineni. Cetim în „Gazeta Bucovinei“ următoarele: „La colectele inițiate pantru asilul de studenți români la Cernăuți a participat în mod marinos și înalt Prea Sântitul metropolit Dr. Victor Mihalyi din Blășiu, împreună cu capitoul metropolitan de-acolo. Această faptă frumoșă a făcut în Bucovina cea mai plăcută impresie și, ca un semn de iubire frățescă, va încurajia mult aici.“

Sașii îndrăgiți de mileniu. Nu e destul, că țeranii sași din Noul săsesc, com. Sibiu, în frunte cu preotul lor Theil și cu primarul Konnerth au mers mai sêptămănilor trecute cu mare alaiu la Budapesta, și s'au arătat de comediă jidanilor adunați la espositia milenară, — acum Sași din Petriș, de lângă Bistrița, nevoind a rămâne îndărătul celor din Nou, au mers

și ei, 53 la număr, la Budapesta ca să vișiteze espositia milenară. Țiarele din Budapesta spun că Petrișenii au dus și mușica lor cu sine, care s'a produs la espositia, și care are de gând să dea câte-va concerte în Budapesta. Se vede, că Sașii sunt forțe îndrăgiți de mileniu, căci după cum se vede, plêcă acuma comună după comună la Budapesta ca să admire „minunățiile, milenare“. Frumôsă iconă: Jidanii admirați de Sași!

Menelik își bate joct de Italiani. Regele Menelik al Abissiniei își bate acum joct de Italiani, pe cari i-a bătut atât de crâncea la Adua. La pertractările pentru estradarea prinsonerilor italieni, voidnd adecă Menelik să arate cât de neputincioși sunt comandanții armatei italiene, a pretins ca guvernul italian să rescumpere pe fiă-care soldat gregar italian cu 1000 taleri, pe fiă-care oficer subaltern cu 10.000 taleri și pe fiă-care oficer din statul-major cu — un talar.

România, o țeră a viitorului. La Stuttgart s'a tipărit o interesantă carte nemțescă asupra României. Cartea e intitulată „O țeră a viitorului“ și e scrisă de d-l Berger, consul general al României. În ea se arată, ce mari înantări a făcut România sub domnia Regelui Carol și cât de tare s'au înmulțit bogățiile țerei în tôte privințele, înșirând cu numele mai tôte stabilimentele industriale ale României, cari în timpul din urmă mai ales s'au înmulțit forțe tare. Scriitorul neamț profesese un mare viitor României și-și încheiă cartea sa cu cuvintele rostite de Regele Carol la inaugurarea podului peste Dunăre: „*Avântul scumpei noastre Români pe calea măriri și a progresului nimeni nu va fi în stare să-l împedece*“.

Musica orășenescă va concerta mâne sêră, Duminecă, la otelul „Pomul verde“. Printre alesele puncte ale programului se află și fantasia română „O nopțe în pădure“ de Schipek. Iaceputul la 8 ore. Întrarea 30 cr.

Oșpeții, cari viu la Brașov, pot afla cele mai bune, mai curate și mai igienice odăi la Villa Kertsch, aflătoare pe promenada cea mare a orașului, în nemijlocită apropiere de gara tramvaiului, așa că nici nu mai trebuie birje. Odăi multe și pe ales, clădite în stil modern și elegant mobilate, cu așternut nou, mobile noue, serviciu prompt, ér bacșisuri nu se dau. În grădină restaurant și musică mai în fiă-care di. Se pot închiria odăi și apartamente întregi cu luna, cu sêptemăna și cu ziua, costând după plac dela 1 fl. până la 4 fl. la di.

## Dr. VUIA, medic de băi,

a sosit la băile Herculane (Mehadia).

Vasilica ei de-odată cu Florica lui Siminoc, cu nevasta lui de acum, că trăsese bine ca doi porumbi, și mult se căia, că a ascultat de măsă. Apoi ér se întărea în fire și și dicea:

Supărată-s, nu mă las,  
Să fac voiă la pismaș.

Apoi se gâta frumos și mergea la joc, ca fetele cele mari.

In vremea aceea sosese din cătane Pavelu diacului, care cătănise opt ani de-a rëndul, fusese ceva mai mare peste cei mai mic. Pe Pavel îl luaseră cătănă din școle, ér acum veni în haine cătunesci cu trei stele la grumazi, ómenii-i diceau „domnu filer“. Peste câte-va zile desbrăcă hainele cele cu stele și îmbrăcă haine diecesci: cióreci cu șinóre, cămașă cu crețe, pălăria mică, pieptar de postav vinăt și o zeche de pănură sură, dér croită pe domniă, cu bumbi și cu șinóre vinete. Li sta bine lui Pavel, pășea ca pe strună, scia multe, că dór învățase și prin școle și în cătane. În Dumineca cânta în strană

lângă tată-s'o. El veni, de venit, acasă, că p'acolo își imputise brânza, dér acasă ce să facă? Tată-s'o mai avea o droiă de copii, mari și mici, ér moșia numai o fărîmătură mică, că doră drêptă-i dicala:

Că diacu sêracu  
Când aude clopotu  
Țipă cósă 'n buruene  
Și alêrgă la pomene.

Apoi âmblând la pomene, nu se prea măsese moșiile, ba și din ce-s mic și mai micesc. Așa stând lucrul, mulți pureci nu putea face Pavel pe tatăl său, ci trebui să se gândescă:

Din ce foc o să trăsescă,  
Dér din greu să nu muncescă?

Cunoscea el pe lelea Ana și pe Măriuca ei; scia, că lelea Ana are moșia frumoșă; auđise el, că Măriuca-i despărțită de feciorul Ferecatului, dec și își gândi: acolo n'ar fi rêu de mine, că — și de are lelea Ana o gură ca o meliță, dér eu am fost filer, nu ea!

Dec începă a se da la joc cu

frumosul pe lângă Măriuca, o juca, o stîngea, îi chiuia câte 'n lume și 'n stele și din ceea 'n ceea Măriuca uită supêrarea după feciorul Ferecatului, ér lelea Ana era fălôsă, că cel mai învățat fecior din sat îi jócă fata 'n tot jocul și vine serile la ei în povești.

Din ceea 'n ceea, Pavel peți pe Măriuca și o luă și se mută la ea acasă.

Acum lelea Ana era și mai fălôsă, tótă se sdrobia spunând cume-trelor: Nô, nu era mai bine de venia feciorul Ferecatului să ședă cu noi, până era ograda plină de vite? Êtă, tôte le-am prăpădit cu despărțirea, și tot mi-am căpêtat ginere pe fruntea feciorilor.

Fiu-s'o Niculae numai rar abătea pe la ea, și atunci nu ședea mult, că Pavel filerul le băgase gâr-găuni în cap, că de aceea abate Niculae pe la ei, ca să-i facă parte din moșia, dér nu 'i se cade, că moșia a fost numai a lelii Ane, și dec și se cade să-o lase tótă fetii. Și lelea Ana, fălôsă, își bătea pieptul, că

moșia va fi a aceluia, a cui va vré ea, că d'estrea a ei a fost.

Vêđend Pavel cum stau lucrurile, se luă cu binișorul pe lângă babă, îi aducea vinars și îl îndulcea cu zahăr, ér lelea Ana bea până se făcea curcă și striga în gura mare, că ginere ca al ei nu mai este altul pe podul pământului. În nebunia ei cea mare se duse Măriuca și cu ginere-s'o la oraș și făcú cărți după cum o povățui el, că ea a vëndut lui Pavel, ginerului ei, tótă moșia și casa pe bani buni, cum a adus el din cătane.

Lucrul acesta îl făcú, ca să nu scie nime din sat, să nu se nădă-escă Niculae și să-și cêră parte. Intabulată fiind tótă moșia pe Pavel, îi era ușor să trăsescă bine, că merse la bănci și împrumută sută după sută până se sui la vre-o 800 de florin datoria de pe moșia. În casă era pace și voiă bună. Beutură și carne aducea Pavel din gros. Ele, ca muierî nepricepute, nu sciau de unde are el atăția bani. Câte-odată dicea Măriuca cătră măsă: Mamă, ore de unde are Pavel atăția bani



## Instalarea și întronisarea solemnă a Metropolitului Ciupercovici.

Martți, în 7 (19) Maiu c. s'a săvârșit în pompăsa biserică catedrală din Cernăuți instalarea și întronisarea solemnă a noului Metropolit bucovinean *Arcadie Ciupercovici*. În decursul săptămânii acesteia „Gazeta Transilvaniei” a publicat dări de seamă lungi și amănunțite asupra acestei serbări a fraților noștri bucovineni și a adus amănunțită descriere a pompoșei biserici catedrale cu minunata ei pictură. Restaurarea bisericii a costat la 80.000 fl., fiind ea asidată una dintre cele mai pompoșe biserici ortodoxe române.

De astă-dată lăsam să urmeze aci numai pe scurt un raport cel primit din Rădăuți asupra instalării și întronisării noului Metropolit:

Rădăuți, 10 (22) Maiu.

Duminecă seara în 5/17 Maiu 1895 s'a avut privighiare de noapte înaintea unui public însemnat; Luni dimineața s'a săvârșit în biserica prin arhimandritul Calinescu cu asistență numărătoasă, fiind de față multă lume; în aceeași zi seara a mai urmat o priveghiare, ér Martți în 7 (19) Maiu s'a avut utrenia. Chiar de pe-acuma gemea biserica de public. Pe la 8 ore seara a plecat o deputație de preoți și mireni dela catedrală în mai multe trăsură, pentru-ca să aducă pe înalt Prea Sântitul Arhiepiscop la biserica metropolitană.

În timpul acesta s'a postat pe șoseaua urdealului, în fața catedralei, un batalion de cătane cu un comandant voinic în frunte și cu muzica militară alături. Biserica era plină și împodobită pe dinafară cu steaguri de colorile Austriei, ale țării și ale orașului; tricolorul național românesc însă, dușura, nici pe portalul și edificii reședinței nu l'am vădit. În ograda catedralei erau câmpuri înalți cu ghirlande de brad. Acești câmpuri implântați împrejurul ogrădei, pream și cei de-alungul șoselei, erau împodobiți cu emblemele țării austriace. Prapoștele erau așezate dela biserică până la poartă palir, de-asemena și miliția forma pe ambele părți șpalir.

Fiind ast-fel toate gata, veni Arhiepiscopul în calășă cu patru cai albi ca spuma, condus de deputația amintită. Ți-se părea, că vine prorocul Ilie tunând și fulgerând. Tote trăsurile veniau trecând pe lângă parau guvernului. Căii se mișcau în pași ritmici. Ajuns la portal, pe lângă miliția, cei doi onorurile cuvenite, s'a scoborit parau arhiepiscopului noastre jos. Aici l'au înmănat doi teologi în mantia și i-au dat crucea. De aici, pășind Arhiepiscopul înainte, încercușă pe toți cu crucea, ér cantorii cântau: „Is polla eti, despota” de 3 ori și parau chramului bisericesc.

Intrând Arhiepiscopul în biserică, a înaintat până la iconostas și s'a închinat la icoane. Suindu-se apoi pe amvonul cel cu trei trepte din mijlocul bisericii, a fost îmbrăcat în ornatele arhieresci. Atunci sosi comisarul împărătesc sub sunetul săcălușurilor și al clopotelor, fiind condus de Arhiepiscopul la tronul împărătesc, în partea dreaptă. S'a citit decretul, prin care a fost numit el de Majestatea Sa comisar împărătesc la actul instalării; citirea s'a făcut în trei limbi: germanească, românească și sloveno-bisericească. De-asemena în trei limbi s'a citit documentul împărătesc, prin care a fost numit Arcadie Ciupercovici arhiepiscop și metropolit al Bucovinei și Dalmației. Pe timpul citirii s'a pușcat din săcălușuri și s'au tras clopotele. După asta a împărțit comisarul împărătesc, că Arcadie a depus jurământul de fidelitate și strictă observare a tuturor legilor austriace și a celor bisericesci în mâinile Majestății Sale.

S'a citit apoi decretul sinodal, prin care Miron Calinescu a fost numit delegat sinodal pentru actul instalării. Acest decret s'a citit românească și slavono-bisericească. Pe timpul citirii s'au dat salve cu săcălușurile și s'au tras clopotele. Apoi s'a citit Singelia sinodală, prin care se adevărește chirotonia lui Arcadie în arhiepiscop și metropolit, ce s'a săvârșit în biserica sfintei Treimi din Viena, prin cei doi episcopi din Zara și Cattaro. Acastă citire s'a făcut de asemenea în cele două limbi.

Acum au luat Calinescu și Reus de Mirza pe Metropolit de mâna dreaptă și de cea stângă și l'au condus la scaunul arhieresc împreună cu reprezentanții metropolitiei și ast-fel l'au întronisat. Calinescu i-a înaintat apoi crucea, ca semnul și steagul creștinismului. Dignitarii bisericesci, îmbrăcați în ornate, au sărutat Arhiepiscopul mâna, tot-așa și arhimandritul de soaua Repta. Pe când se întemplantă acestea, săcălușurile nu mai încetău de trăsni și clopotele sunau din gros și forte armonios, de li-a merge vestea peste nouă mări și nouă țări.

În sfârșit s'a început și s. liturgie, funcționând însuși Metropolitul. A cântat corul seminarial, dără și societatea „Armonia”. Damele au cântat atât de armonios, atât de melodios, de m'au încântat. Ași voi însă, ca aceste damicele să ne farmece cât mai des prin cântările lor angeresci, revărsate de pe buze roși ca cireșele și dulci ca mierea.

La 2 ore d. am. s'au predat Metropolitului temporaline în mod solemn, în sala festivă a reședinței. După ce s'au luat toate la protocol, și după-ce a primit Metropolitul inventările, sigilul arhieriscopial și cheile în semnă, s'a încheiat festivitatea instalării. **Ospetărescu.**

## Contra mileniului.

În ședința camerei austriace de alaltăeri, *Lueger* împreună cu soții săi de principii făcără următoarea propunere: „Așa cum născă serbare milenară în Ungaria e o chestiune, care pentru statul Austria are cel mult o însemnătate dăunăcioasă. Dacă însă guvernul austriac nu are puterea, de-a combate unele pretensiuni maghiare, cari strică legăturile statului nostru cu străinătatea, atunci cel puțin ar avé datorința, de-a observa o atitudine neutrală față cu numita serbare. Incidentele dela universitate, precum și procederea poliției la singuratică adunări, dovedesc însă, că guvernul voiesce să suprimă ori-ce manifestare contra mileniului maghiar. După ce însă noi vedem în premergerea acesta o vătămare a drepturilor de stat ale fie-cărui cetățen, și după ce suntem de părere, că unui guvern austriac nu i-ar fi permis să se privească ca organul de executare al guvernului ungar, facem următoarea propunere: guvernul este provocat, să sisteze persecuțiile pornite pentru demonstrațiunile contra serbării milenare ungare, și să păstreze dreptul fie-cărui de a-și da în mod neatârnată părerea”.

Din *Miava* se scriu următoarele: Locuitorii slovaci ai comunei *Brezova* nu prea nutresc mari simpatii pentru Maghiari, și deja în ziua, în care s'au plantat pomii milenari înaintea școlii evreiesc de acolo, au început a arangia demonstrațiunile anti-maghiare. Când învățătorul *Jidan* începă a vorbi „patriotică” școlarilor, explicându-le însemnătatea mileniului și botezând pe unul dintre pomii milenari cu numele „*Arpad*”, deodată, ca la comandă, se auziră strigăte de batjocură și injurățiuri contra Maghiarilor și contra limbei maghiare, însoțite de sbieratele femeilor slovace. Săra se continuă demonstrațiunea înaintea casei comunale, o cătă de tineri slovaci începă a injura pe Maghiari, mileniul, pe *Jidan*, și cântă poezi antimaghiare. De atunci încôce, se dice, că demonstrațiunile în fiecare seară se repetă. În noaptea dela 19 c. fără smulși și nimiciti pomii milenari, sădiți înaintea școlii jidovesci.

## SCRIRI ULTIME.

**București, 17 (29) Maiu.** *Metropolitul Primat a fost suspendat (?)* și înlocuit printr-o locotenentă metropolitană, compusă din Metropolitul *Iosif al Moldovei*, episcopii *Partenie* și *Timuș*. E vorba de darea în judecată a Metropolitului din partea sfântului Sinod.

**Viena, 29 Maiu.** În ședința de adă a dietei austriace, *Lueger* întrebă, pe ce basă guvernul austriac sprijine

nesce serbarea mileniului, care nici nu e o serbare a statului ungar, ci numai împlinirea unei mii de ani dela năvălirea lui *Arpad*? Vorbi aspru în contra Ungurilor și a Ungariei, terminând cu declarațiunea, că *ori-ce Austriac patriot și naționalist trebuie să se ferească a lua parte, ori a sprijini mileniul*, ér despre guvernul austriac dise, că n'a avut drept să regularizeze pe cei ce au demonstrat contra mileniului.

Ministrul instrucțiunii publice *Gautsch* răspunse, că guvernul a fost silit să ia poziția față de demonstranți, de-ace e dator a ține și mai departe bune raporturi ca Ungaria. — Moțiunea de urgență a lui *Lueger* a fost respinsă.

## HIGIENA.

### Despre îmbrăcăminte și lux.

„Fit ex his consuetudo deinde natura”. (Quintilian).

După nutremânt, a doua lipsă neîncungiată a omului pus în față cu natura a fost îmbrăcăminte și locuința. La începutul omeniei în stadiul primitiv, vedem pe om acoperindu-se cu frunze de arbori, în loc de îmbrăcăminte; al doilea stadiu de îmbrăcăminte a fost cel pregătit din piei de animale. Când a ajuns omenirea la prelucrarea lânii și a inului pentru îmbrăcăminte, a fost ajuns deja la un grad de cultură.

Tote ființele viețuitoare pe suprafața pământului au îmbrăcăminte lor dela natură, numai omul este și se naște fără îmbrăcăminte, dér în scurt timp el se îmbracă cu pielea tuturor viețuitoarelor.

Omenii în vechime au locuit în climate calde și de aceea n'au avut trebuință de îmbrăcăminte. Înmulțindu-se însă omenirea și trecând în climate mai reci, au simțit trebuința îmbrăcăminte.

Materile, cari se întrebunțază pentru îmbrăcăminte, sunt inul, bambacul, lâna și mătasa.

Îmbrăcăminte servește omului spre a-l apăra contra influenței externe vătămătoare corpului, care din natură este forte puțin apărat prin sine însuși; cu toate acestea obiceiul, fantasia și mai pe sus de toate moda a produs diferite porturi nedemne, cari sunt forte vătămătoare sănătății.

„Tot mereu aduce beutură și carne? Baba-i răspundea: Prăstă ești tu, și bani fac cărturarii, apoi dără Pavel e cărturar, veți că face o coștău — capătă 2—3 pițule, face o contrătuș — capătă 2—3 pițule, apoi veți că tot dus prin sat e, și când vine, nu vine cu mâna golă.

Așa trecură vre-o cinci ani. La parau câmpului nu-l vedea nime, și oșia totă o da în parte, vite nu avea mai mult de câte-va gălicioare un porc de Crăciun; o vacă cu lapte își cumpără însă, de care grija Măriuca și cea babă. Și toate mergeau bine. El se scula dimineața, băncă, își aprindea țigara și hai în sat, de unde nu venia de altă-dată decât n'era, petrecea prin crăsmă și cei câți-va *Jidan* ce erau în sat, să se juca cu ei în cărți. Dără casa lui se ducea lipsă, că erau bani la bancă.

Odată vine Pavel acasă cu o cărbă de tinichea (pleu) cu slove aur și o bate pe stâlpul porții. „Ce-i asta, Pavle?” întrebă mureșă. „Ce-i asta?” răspunse el — „asta-i lucru mare; uități-vă, mi-a venit chiar dela împărăția tâblița

asta să-o bat pe stâlp, ca tot omul să știe, că am slujit pe împăratul cu credință, și de s'ar întemplantă cineva să deie foc la casă, împărăția imi plătesce pentru ea o miiă de florini”.

Muirele clătinău din cap: săraca învățătură, bună-i ea! Ele creșură minciuna lui Pavel. Dără adevărul era altul. El adică mai cerusă două sute de floreni împrumut dela bancă, dără de acolo i-au răspuns așa: 800 țiam dat, dără casa nu-ți e asigurată în potriva focului; asigură-o și-ți mai dăm 200, dără apoi nu mai mult. Și-și asigură Pavel casa într-o miiă de floreni și puse tâblița pe stâlpul porții.

Era prin postul Crăciunului, chiar la sfântul *Niculae*. Un frig de crepau și lemnele de frig. Chiar atunci era mare bucurie în casa lui *Niculae* a lelii *Ana*, că-i făcuse nevasta un copil și voia să-l boteze în ziua de sfântul *Niculae*, să-i pună nume ca la tată-s-o. La botezul micului *Niculă* se duse și lelea *Ana* și Pavel

și *Măriuca* cu tustrei copii, ce-i aveau; puse *Pavel* pe cei doi mai mărișori pe o săniuță și baba-i trase, ér pe cel mai mic îl duse *Măriuca* în brațe. *Pavel* mergea ca un haiduc cu sugara n'gură și cu bățigașul în mână, înapoia lor.

Ospetul botezului ținu mult; ierna zilele sunt ceas de scurte, deci de pe la ojină se aprinse luminările. Preotul merse călea pe nserate acasă, petrecut de *Pavel*, care spuse celorlalți meseri, că îndată vine, numai petrece pe părintele. Nime nu-și bănuia nici un rău, toți erau cu via bună. Dără e lung drumul, din capul din jos al satului, de lângă mără, unde era casa lui *Niculae*, până n mijlocul satului la casa parohială. *Pavel* însă petrecu pe părintele omenesce, povestindu-i din cătuniă lucruri, de cari numai opșitarii știu povesti. Când fú la poarta părintelui, dete noapte bună și se întorse, dără — după cum dise cătră părintele — m'oiu abate p'acasă, să ved, ce-mi fac vituțele.

S'abătă p'acasă. Casa lor era pe ulița din dos, deci dela părintele

apucă calea aceea. Casa *Ferecatului* era numai peste drum de a lor. Se uită bine, decât este ori ba lumină la *Ferecatul*, și vedând, că nu-i, se mai uită pe drum în sus și n'jos, dér nu vedu pe nime, nici că putea vedé, fiind o bură din cer până n pământ, încât la 5 pași nu vedea omul.

Apoi se duse și întră în casă, luă repede în brațe ce-i era mai de-a îndemână: perini și haine de pat, și le duse chiar în fundul grădinei în omăt. Inturnând pe la grajd, deslegă vaca și vițelul și lăsă ușa deschisă, apoi mai întră odată n casă, deschise o ladă și ér luă din ea în brațe și duse în omăt în fundul grădinei. Și veni și a treia-ora. Atunci aprinse lumina și mai scociori prin ladă și prin casă după câte ceva și ér o stinse și dără raita în fundul grădinei, cu ce avea în brațe. Apoi merse în dosul casei, puse în strășina cea de pae un toc de lemnușe și lângă ele o bucată de escă aprinsă; în tus-patru cornurile casei făcu așa, și nime nu-l oprî, cu toate că cine-va îl vedea, și acel cineva era *Vasilica*

Numai acea îmbrăcăminte se poate folosi, care apără corpul, în măsura însușirilor individuale, contra frigului, căldurii, umedeții, și altor lucruri vătămătoare. În fine mai este a se ține seamă de bunăcuviință, ca oamenii să presinte chiar și prin hainele lor un exterior plăcut și frumos.

Dintre materialele pentru îmbrăcăminte, cari țin mai multă căldură, este lâna; inul ține mai puțin cald dintre toate, ăr bumbacul mai puțin decât lâna. Cu cât țesătura de lâna va fi mai rară și mai moale, cu atât ține mai bine căldura.

Coloarea hainelor negre primesc mai curând căldura decât celelalte, ăr coloarea albă primesc mai târziu decât toate.

Etatea omului are și ea o mare însemnătate în această privință. Cu cât omul este mai tânăr, cu atât produce mai puțină căldură și prin urmare se răcesc mai curând.

În etatea junetei omul resistă mai mult contra frigului; în etatea bărbăției resistă și mai mult, ăr în etatea bătrâneții ajunge ca copiii, de nu mai poate rezista de loc la frig.

Sexul joacă un mare rol în privința necesității căldurii. Ast-fel femeile au mai mare trebuință de căldură, decât bărbații.

**Îmbrăcămintea capului.** În antichitate la Grecii și la Romani capul nu se acoperea nici-odată, decât numai în călătorii, la resbel și la casuri de bătălie. Numai pe timpul lui Carol al VIII, regele Franciei, s'a adoptat obiceiul, de-a se acoperi capul.

Capul trebuie mai bine a se ține mai răcoros, decât călduros; în climatele prea aspre trebuie a se întrebuința însă căciula. Vara se va întrebuința pălăria de pae cu borduri mari, spre a apăra capul de căldura prea mare a soarelui. Trebuie să se știe însă, că pălăria să fie cât se poate de ușoară.

Noptea, și în casă în timpul zilei capul trebuie să fie descoperit. Bătrânilor însă li-se permite, ba chiar se prescrie, ca noptea în timpul somnului să poarte o mică scufă de bumbac pe cap, care îi apără de răceală.

Părul, acoperământul natural al capului, n'are în genere lipsă de altă îngrijire, decât de a se întreține curat prin pieptănare și câte-odată prin spălare cu apă rece.

Fața nu are lipsă de a fi acoperită, decât numai când sunt geruri prea mari, și și atunci numai când mergem la câmp.

Gâtul în vechime se purta gol. Numai în secolul al XVIII s'a adoptat cravata. Cravata, spre a nu fi vătămătoare, trebuie să nu strângă gâtul,

să fie foarte ușoară și să nu producă mare căldură, pentru că din această cauză se poate produce congestiune la cap.

Corpul în antichitate, la Romani, era îmbrăcat după trebuințele igienice. Abia sub August s'a introdus cămașa, care până atunci nu se întrebuința și care este de prima necesitate.

Cămașa are de scop a absorbi sudorea corpului și prin această il ferese de iritațiunea și bubele, ce s'ar nasce din cauza iușelei sudorei cu contactul hainelor. Cămașa trebuie să fie de pânză de in, de cânepă sau de bumbac. Ea nu trebuie să fie nici prea grosă, ca să nu iriteze pielea, nici prea subțire, spre a pute absorbi sudorea. Cămașa trebuie schimbată cel puțin de două ori pe săptămână, având deosebit o cămașa pentru nopțe, spre a nu dormi cu cămașa de zi, spre a-o lăsa să se aeriseze și să se usuze de sudorea absorbită în cursul zilei.

Brêul (cingătorea), întrebuințat de poporul nostru românesc, este foarte sănătos de purtat, fiindcă apără stomacul și pânțele de răceli foarte rele. Ar fi foarte igienic și pentru oamenii de pe la orașe să poarte brêu pe sub vestă, chiar de-ar fi subțire de mătase, pentru că apără stomacul de boala, ca inflamațiunii (umflături) de mată, de ficat etc.

Hainele țeranului român sunt foarte igienice și conforme cu trebuințele naturii. Vestimintele, cari învlesc organele pieptului, pânțecului, etc., trebuie să fie făcute cu îngrijire, fără a împedea cât de puțin funcționarea organelor.

Pentru femeii, sunt foarte vătămătoare corsetele. Ele sunt cauza principală a bolilor, ce consumă sexul temenin mai mult. Corsetul, care strânge pieptul peste tot, stâlcesce mamelele (tutele), împiedică dezvoltarea glandelor lăptoase, și face pe femeile de astăzi nedemne de a-și implini una din cele mai sacre datorii, aceea de mamă nutritoare. Afară de acestea prin continua apăsare a corsetului pe piept se oprește respirația și circulația sângelui prin plămâni. De aci provin diferite boala, cari ajung a fi necurabile și numai singur negrul mormânt le curază.

Îmbrăcămintea trebuie să fie cât se poate de simplă, fără a cădea în patima bolii luxului; căci frumusețea este o podoba a naturii și este dat omului dela natură, ca să o iubescă. Datoria noastră este de a întrebuința ori-ce mijloc drept, ca prin grațiile înfățișării și purtării noastre celei dinafară să deșteptăm bunăvoința privitorilor noștri; pentru că lipsin-

du-ne gătelii străine, adică pietre scumpe și alte obiecte de lux, trebuie cel puțin curățenia să fie a noastră, înfrumusețare și ornament.

Cheltuelile făcute pentru trebuințele noastre stricte sunt iertate și devin mijloce de hrană pentru mulți. Să încungiurăm însă abuzul și să nu sărim peste limitele puterii noastre. Cheltuelile lesne se prefac în risipe, când vom sări peste limitele averii noastre; urmând însă ast-fel, ne expunem pe noi și pe ai noștri pericolului de a cădea în sărăcie și a petrece bătrânețea în suferințe.

Rău este luxul când se face vătămător sănătății corpului, căci corpul, deși este în sine țerină, cu toate acestea este un ce sacru, care nu trebuie să-l vătămăm și să-l desprețuim, căci Dumnezeu ni-l'a dat ca organ al nemuritorului nostru suflet, ca să lucrăm cele folositoare în această lume.

Rău este luxul când pătează nevoința inimii noastre; să nu socotim, că valoarea noastră stă în exterior, străluciri și podobe, adică în haine, giuvaerice. În locuințe și petreceri pompoze, cu cari vom să spăriem pe cunoscuții noștri. Luxul este o urită și rea patimă, căci printr'ensul ne facem obiectul defăimării tuturor oamenilor înțelepți, și ne lipsim de veselia zilelor noastre celor viitoare.

(Va urma.)

Prof. Dr. Elefterescu.

## ECONOMIA

### Cultura legumelor.

#### III.

**Ridichile** (*Raphanus sativus*) sunt de patru feluri: de lună, de vară, de toamnă și de iernă. Pentru cultura lor se recere un pământ mai gras, îngrădit, puțin și răcoros.

Ridichile nu se prea cultivă singure, cu deosebire cele de toamnă și de iernă, ci mai cu seamă printre napi și verde. Sămânatul celor de lună se poate face încă din Martie începând, în fine-care lună, până toamna. Acestea trebuie mereu udare pe timp de secetă, căci la cas contrar se coc în pământ și se fac tot găunoase.

Ridichile de toamnă se pot sămăna din Maiu începând, până prin Iunie; cele de iernă prin Iulie și August. Lucrul mai însemnat la cultura lor este, ca ele să fie mereu săpate, ăr la sapa din urmă să li-se adune și pământ pe lângă rădăcină, căci crescând prea mult afară din pământ se fac de tot usturose. Peste iernă ridichile se păstrează în pivnițe sau în gropi săpate în pământ, de

unde se scot numai atunci, când avem trebuință de ele. Pentru sămânță se aleg cele mai mari și mai frumoase.

**Hreanul** (*Cochlearia armoracea*) este de două feluri: *sélbatic*, care crește și de sine necultivat prin fânețe, și domestic, care se cultivă din rădăcină sau saduri; el iubesc asemenea un pământ bun, gras și săpat afund, sau chiar rigolat. Primăvara se fac straturile, în cari se pun apoi rădăcinile. Rădăcinile se pun tot cam de o jumătate de metru unele de altele; ele nu se înplântă drept în jos prin pământ, ci se pun pe picior sau mai mult orizontal, așa ca pământul să se vină pe ele de 20 centimetri de gros.

Straturile se sață și se curăț de buruună ca și pentru celelalte legume, ăr prin Iulie se trage pământul de pe rădăcinile de hrean și se curăț de cele laterale, lăsându-se cele grose tot acolo și acoperindu-se din nou cu pământ, până toamnă când se scot și se pun în pivnițe, ca și ridichile. Rădăcinile laterale, cari mai cresc până toamna, precum și vârful celor grose, se pot întrebuința în primăvara viitoare din nou la sădit, deoarece el se prăsece nu mai din saduri.

**Sfecia roșie** (*Beta vulgaris* răpacea) sămână cu ridichile și se cultivă întocmai ca și acestea; ea iubesc pământul gras și mai ușor, decât să nu fie gunoie prospet. Sămânatul ei se face în cuburi, în cari se pun dela 2—4 fire. Acestea după ce săsar și au câte șese frunze, se mai răresc pe unde sunt prea dese și sărăsădesc pe unde sunt prea rari. Peste vară se sață mai de multe ori, ăr peste iernă se păstrează în pivnițe în năsip, ca și ridichile. La sfeclele destinate pentru sămânță, nu e bine a li-se tăia sau rupe, toamna când se scot, frunzele din mijloc, deoarece într'un asemenea cas nu pot produce lujeri pentru sămânță.

**Morcovul** (*Daucus carota*) iubesc un pământ bun, gras și ușor, care trebuie să fie săpat cel puțin de o jumătate de metru adfundime, ca să aibă loc să crească și să-și dezvoltă rădăcinile; el se prăsece din sămânță, care se sămână amestecată cu țerină sau năsip, deoarece are datoria de a se cocoloși, așa încât nu se poate împresciora potrivit. După ce s'a sămănat sămânța în straturi, acestea se bătucesc puțin, apoi se lasă până când săsar, atunci se plivesc, sață, răresc și sărăsădesc, după cum se vede trebuința. Peste vară trebuie udați și sațați adese-ori, decât vom să prăsim morcovi buni, mari și groși.

Morcovii încă sunt mai de multe

Ferecatului, care întrebese pe popa, că ce pajură de aur a căpătat Pavel filerul, de-i la el pe stêlpul porții. Și după ce preotul îi spuse, Ferecatul numai decât îi găci gândul, că adică vrea să-și aprindă casa cea vechiă de bărne și acoperită cu pae, apoi banca să i-o plătescă și cu banii să trăescă zile albe, ăr casa să i-o facă oamenii de milă și pomană.

În ziua de sfântul Nicolae, după ce petrecuse Pavel pe preotul, se duse și se uitase la Ferecatul la ferestră și nevôdând lumină, credea, că aceia dorm. Dér nu dormiau, ci ședeau în povești pe 'ntunec, ca omul când n'are ceva lucru mare și desfăcea cucuruz pentru porcii cei din coteț. Când se uită Pavel pe ferestră, Ferecatul chiar se ridicase de lângă cotarca cu cucuruz și merse să bea apă. Cofa cu apa era sub ferestră, deci aruncându-și ochii, fără voiă, zări pe Pavel stând în mijlocul drumului și uitându-se în toate părțile, apoi apucând spre casa lui,

care era în mijlocul unei grădini foarte mari.

— „Să ești, mări Vasilică, până afară, dér ia-ți cojocul și turca cea de fier; stăi tu la noi în dosul porții, dór vei vedé ce face „domnul filer“ (cum îi diceau oamenii 'n glumă) să nu pățim adî o nepățită“.

Vasilica numai decât se nădăi, își îmbracă cojocul și căciula, apoi de după ușă își luă furca cea de fier și merse la pândă. Prin porță nu putea vedé până acolo, că bura era desă, de puteai tăia cu bricega 'n ea, și casa lelii Ană era departe de drum. Deci Vasilica se luă și trecu drumul încet și pe fole, ca șerpele, până era la porța lui Pavel. Nici de-acolo nu vedé nimic, dér nu merse mai adrope, ci stétu aci locului cu ochii țintiți la ferestrele casei lui Pavel. Când Pavel a aprins o lécă lumină, de-a mai scociorit prin ladă, a vedéut Vasilica limpede, dér n'a dîs nimic. Vedéut'a el și când a pus ceva în cornurile casei, dér ér n'a

dîs nimic. Ca tulgerul de iute i-a trăsnet prin minte, că în adevér, Pavel vré să dea foc casei, dér tot atât de iute vedé și aceea, că în primejdiă nu e nici un vecin, fiind casele foarte departe unele de altele și ométul mare. Deci își gândi: Hai drace hai! Și-i dete pace.

Dér când dă să esă Pavel afară din ograda și să méréga la cumnatu-s'o, atunci Vasilica îl oprește 'n loc, ținându-i furca oblu înaintea ochilor: „Stăi, că te împung, ce-ai făcut? Du-te și ia focul, ori te împung ca pe un șerpe!“

Vorbele aceste le dîse Vasilica atât de tare, cât răsuna ulița de gura lui. Ferecatul într'o săritură fú afară, cu furca de fier în mână și el, și strigând pe la ceialaltii vecini. Pavel sta între turcile cele de fier înmămurit. Cerca să fugă, furca lui Vasilică îl rani la pulpa din jos a piciorului de cădú jos.

Intr'aceia mai sosiră câți-va vecini: bărbați, mieri, copii, să vedé

ce e? Vasilica-i striga 'ntr'una: „Du-te și scote focul de unde l'ai pus, că de prinde casa a arde, acolo te arunc ca p'un snop“.

Dér atunci câți erau de față toți cu un glas strigară: „Tulvai focul și-și țintiră ochii spre casa lelii Ană care luase foc din patru părți de odată. Pe o clipită își pierduse toți cumpétul, ca oamenii, cari nu vedé seră așa o întemplantare, că până atunci nu fusese chiar nici un foc acolo, din 1848, când aprinseseră Ungurii satul.“

Stetură încremeniti o minută, Pavel dă repede să se ridice, când zăresce focul, dér cade jos, piciorul îi sângeră rău. Atunci Ferecatul strigă: Mieri, legați care-va piciorul lui Pavel, tu Vasilică mergi de slobođi vitele din grajd să nu ardă acolo, de a lua și grajdul foc. Voi stați și aruncați omét, de s'a stinge bine, de nu să nu sară baremi focul în vecini!“

Toți făcură așa. Unii alergară la biserică să tragă clopotele într'o



feluri: de vară, timpurii, roșii, cilindrici, parisiiani, holandesii ș. a., de toamnă, braunschweig, james, violeti, roșii ș. a.; cei destinați pentru sementă se păstrează în pivnițe în năsip, de unde se scot primăvara și se pun în straturi pentru a face sementă. Morcovii pot ierna și în pământ, decât straturile se acoperă cu puțin gunoiu ca să nu degere.

I. Georgescu.

**Starea sementaturilor în România.**

În România scirile privitoare la recolta anului actual sunt escelente. La început era ore care tēmă, că grăul se nu fi suferit; unele grâne erau cam rari. Tot așa erau unele îngrijiri în privința rapiței, cari în parte au și suferit. Se pōte dice, că 5% din sementaturile de rapiță au perit, dēr restul e bun și promise o recoltă bună. Culesul va începe în curēnd.

Fēnul e asigurat și abundant în cele mai multe locuri. Grăul, sēcara, orzul sau tūtărit la rădēcina și înfrățesc bine; chiar grānele cele rari s'au îmbunătățit. Sēmēnturile de cucuruz s'au făcut pe-o mare înțindere și în condițiuni bune. Unii au început chiar întēiul prășit (săpat) dēr în genere, mai ales la sătenii, porumbul e cam întărțiat.

Părerea generală este, că România va avē o recoltă bună. Trebuie numai vr'o 10 zile căldură și o ploăia bună pe la sfirșitul lunii.

Prețurile încă încep a se mișca în porturile dunărene. Stocul vechi de cereale s'a scurs aprōpe cu totul, dice „Timpul“, și s'a început transacțiune pentru recolta viitoare.

**Bursa de mărfuri din Budapesta.**

din 27 Maiu n. 1896.

Sēminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grău Bănățenesc	80	6.90	7.—
Grău dela Tisa	80	6.95	7.05
Grău de Pesta	80	6.90	7.—
Grău de Alba-regala	80	6.90	7.—
Grău de Bácska	80	7.—	7.10
Grău ung. de nord	80	—	—

  

Sēminte vechi ori nouă	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Sēcară	nutreț	70-72	6.30	6.35
		60-62	4.40	4.70
Orz	de vinars	62.64	—	5.—
		64.66	—	—
Ovēs	bănăț.	39.41	6.05	6.35
		75	—	—
Cucuruz	altă soi	75	—	—
Cucuruz	—	—	—	—
Cucuruz	—	—	—	—
Hirișcă	—	—	—	—

  

Producte div.	Soiul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungar. transilvană	27.—	35.—
		—	—
—	bănățenă	—	—
		—	—
Oleu de rap.	de vinars	27.—	29.—
		—	—
Oleu de in	de la Pesta	50.50	51.—
		—	—
Uns. de porc	dela țēră	—	—
		—	—
Slănină	svēntată	46.—	47.—
		—	—
Sēu	afumată	51.—	52.—
		—	—
Prune	din Bosnia în buți	11.—	11.50
		—	—
Lictar	din Serbia în saci	10.75	11.25
		—	—
Nucl	slavon nou	14.—	14.50
		—	—
Gogoși	bănățenesc	12.50	13.50
		—	—
Miere	din Ungaria	—	—
		—	—
Ceară	unguresci	—	—
		—	—
Spirt	sērbesci	—	—
		—	—
—	brută	—	—
		—	—
—	galbină strecurată	—	—
		—	—
—	de Rosenau	—	—
		—	—
—	brut	—	—
		—	—
—	Drojdăuțe de spirt	—	—
		—	—

**Prețurile cerealelor din piața Brașov.**

Din 29 Maiu st. n. 1896.

Mēsură sēu greutatea	Calitatea.	Valuta austr.		
		fl.	cr.	
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	5	60	
	Grău mijlociu	5	50	
	Grău mai slab	5	—	
	Grău mestecat	3	40	
	Sēcară frumosă	3	60	
	Sēcară mijlociă	3	10	
	Orz frumos	3	—	
	Orz mijlociu	2	80	
	Ovēs frumos	2	30	
	Ovēs mijlociu	2	20	
	Cucuruz	3	20	
	Mălaiu	5	—	
1 kilă	Mazăre	6	20	
	Linte	7	—	
	Fasole	6	—	
	Sēmēntă de in	7	60	
	Sēmēntă de cânepă	5	10	
	Cartofi	—	80	
	Măzărliche	—	—	
	Carnea de vită	—	48	
	Carnea de porc	—	49	
	Carnea de berbec	—	—	
	100 kil.	Sēu de vită prospēt	21	—
		Sēu de vită topit	32	—

**Tērgul de rimători din Steinbruch.**

Starea rimătorilor a fost la 26 Mai de 9179 capete, la 27 Maiu au înțrat — oțpete și au 34 capete rămānēnd la 28 Maiu un număr de 9,144 capete

Se notēză marfa: ungurēscă vechē. grea dela — or. până la — cr. marfă ungurēscă tineră grea dela — cr. până la — cr. de mijloc dela — cr. până la — cr. ușōră dela — cr. până la — cr.

Marfă țērānēscă grea dela — până la — or. de mijloc dela — cr. până la — cr. ușōră dela — cr. până la — cr.

**Căendarul sēptēmānei.**

MAI. are 31 zile. FLORAR.

Zilele	Căend. Iul. v.	Căend. Gregor.
Dum.	19 S. m. Patriciu	31 Anghelica
Luni	20 S. m. Talaleu	1 Iunie Nicodim
Marț	21 Const. și Elena	2 Efram
Mer.	22 Cuv. m. Vasilie	3 Erasmus
Joi	23 Cuv. p. Michail	4 † Diana D-lui
Vin.	24 Cuv. S. Simeon	5 Bonifrațiu
Săm.	25 † Af. c. sf. Ioan	6 Norbert

lungă, alții cercau în tot chipul să stingă focul, dēr nu era chip, că din patru locuri luase casa de-odată foc și acoperișul era de paie vechi, ér părășii de bārne māncate, de cari și ardeau părăind. Noroc, că nuse aprinēră și alte case, mulțămită împērării, că era casa chiar în mijlocul grădinei, depărtată de garduri și omēntul era mare.

Când ajunse lelea Ana acasă, rāngāndu-și mānile și Māriuca bōmāndu-se, nu mai era chip să se aprōpe cineva de casă, că era ca un mic cărbune înflăcărāt.

Pe Pavel l'a dus atunci numai lēcāt primarul la casa satului, unde a dat în paza străjilor și a făcut rātare la judecătōriă.

Diminēta veniră în sat trei cămēte cu domni, unii dela judecătōriă, alții dela banca cea de asigurare și alții dela banca cea de banii. Au rātat protōcole, au dus pe Pavel cu ei și de atunci nu l'a mai vēdūt

nime în sat; banca de asigurare la pārit, căci a vrut să-i înșele, și l'au judecat la închisōre grea pe trei ani de zile. Banca cu banii scōse domni dela judecătōriă la fața locului și vēndură grădina și moșia pentru cele 800 fl., ce le împrumutase Pavel. Grădina o cumpēră Ferecatul, că era numai peste drum dela casa lui, ér moșia o cumpēră Niculae, feciorul lelii Ane. Lelea Ana își frāngea mānile și striga în gura mare: Tudumānesc, că-s a mele, nu le vindeți! Dēr judecătōrii îi arātāră scris negru pe alb, că ea le-a vēndut lui Pavel, ér el le-a zălogit la bancă.

Acum ce era să facă lelea Ana cu Māriuca ei draga mamii?

S'au tras la Niculae, care le primī cu bunētate, cu tōte că din averea părintēscă nu căpētase nimic, și nu le îpută în veci vre-o vorbă, nici el, nici muierea lui. Dēr lelea Ana tot pōmă bună rēmase; dēcă nu putea striga ca odată: „Tot e al meu ce-i aici“, nu se putea răbda to-

**Bursa de București**

din 27 Maiu n. 1896.

Valori	Do. bēnda	Scad. cup.	Cu banii gata
Rentă română perpetuă 1876	5 1/2	Apr.-Oct.	101 1/2
Renta amortisabilă	5 1/2	lan.-Iul.	99.—
" (Impr. 1892)	5 1/2	lan.-Iul.	100.—
" " din 1893	5 1/2	lan.-Iul.	100.—
" " 1894 int. 6 mil.	5 1/2	Apr.-Oct.	96.—
" " (Impr. de 32 1/2 mil.)	4 1/2	lan.-Iulie	85 1/2
" " (Impr. de 50 mil.)	4 1/2	" "	87 1/4
" " (Imp. de 274 m 1890)	4 1/2	" "	87 3/4
" " (Imp. de 45 m. 1891)	4 1/2	" "	87 1/4
" " (Im. de 120 iul. 1894)	4 1/2	" "	87 1/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6 1/2	Mal.-Nov.	100 3/4
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	237.—
Oblig. comunei București 1888	5 1/2	lan.-Iul.	97.—
" " " din 1888	5 1/2	lan.-Iul.	—
" " " din 1890	5 1/2	lan.-Iul.	98.—
Scrisuri fonciare rurale	5 1/2	lan.-Iulie	93 3/8
" " urbane București	6 1/2	" "	—
" " " Iași	5 1/2	" "	83 1/2
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 1/2	" "	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1584.
Banca agricolă	500	150 v.	207.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	407.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	422.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 100	250	" "	310.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	185.—
Soc. Rom. de Hârtie ult.	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	105.—
Soc. rom. de petrol l em. u. d. 0	200	" "	—
" " " 2 em. u. d. 0	100	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 50 1/2	100	" "	—
Societ. p. const. de Tramways	20	" "	20.09

**S C O M P T U R I :**

Banca naț. a Rom.	5 1/2	Paris	2 1/2
Avansuri pe efecte	6 1/2	Petersburg	4 1/2 1/2
Casa de Depuneri	5 1/2	Berlin	3 1/2
Londra	2 1/2	Belgia	1 1/2
Viena	5 1/2	Elveția	1 1/2 1/2

**Cursul la bursa din Viena.**

Din 29 Maiu 1896.

Renta ung. de aur 4 1/2	122.35
Renta de corōne ung. 4 1/2	98.80
Impr. oăil. fer. ung. în aur 4 1/2 1/2	124.10
Impr. oăil. fer. ung. în argint 4 1/2 1/2	101.15
Oblig. oăil. fer. ung. de ost. l. emis.	121.70
Bonuri rurale ungare 4 1/2	96.65
Bonuri rurale croate-slavone.	97.25
Imprum. ung. cu premii	151.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	137.75
Renta de hârtie austr.	101.25
Napoleon-ori	9.52
Mărci imperiale germane	58.75
London vista	120.—
Paris vista	47.65
Rente de corōne austr. 4 1/2	100.95
Note italiene.	44.50

**Cursul pietei Brașov.**

Din 30 Maiu 1896.

Banote rom. Cump.	9.48	Vēnd.	9.52
Argint român. Cump.	9.40	Vēnd.	9.45
Napoleon-d'ori Cump.	9.50	Vēnd.	9.52
Galbeni Cump.	5.62	Vēnd.	5.65
Ruble rusești Cump.	126.50	Vēnd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vēnd.	—
Lire turoesci Cump.	10.70	Vēnd.	—
Scris. fonc. Albina 5 1/2	100.75	Vēnd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

**Foulard-Seide 60 kr.**

bis fl. 3.55 p. Met. — japanești, chinești etc. in den neuesten Dessins und farben, sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 verschid. farben, Dessins etc.). Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgebend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

Seiden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), Zürich.



**Picăturile de stomach Maria-Zeller**

carī au efect escelent în contra tuturor bōlelor de stomach, sunt un medicament neapērat de lipsă pentru ori-ce casă, la lipsă de apetit, slăbiciunea stomachului, respirația cu miros greu, vēnturi, răgăelă, colică, catar de stomach, flegmă, gālbinare, grētă și vomare, constipația, și la durere de cap, încārcarea stomachului cu māncări și bēuturi, limbrici, suferințe de splină, ficat și hemoroide ca mijloc aprobat și sigur de vindecare.

La bōlele indicate s'a constatat picăturile Maria-Zeller ca cel mai bun leac, care confirmă sute de testimonii. Prețul unei sticle cu prescrierea de întrebuințare 40 cr. Sticla mare 70 cr. Expediția centrală prin farmacistul CARL BRADY, Kremsier (Moravia).

Picături veritabile sunt numai acelea, pe a căror emalage este lipită o față verde cu cuvintele: „Bezeug die Echtheit“ cu subscrierea mea.

Picăturile Maria-Zeller veritabile se află: în Brașov: farmacia Iul. Hornung, F. Jekelius W-we, Franz Kellenen, Ed. Kugler la Hygiea, Vict. Roth, H. G. Obert. Hosszufalu: farmacia Carl Gross. Csernătfalu: farmacia Josef Drodleff.



**Nu se mai oferă**

în viață nici-odată ocazia ca numai fl. 3.50 să se cumpere

o colecție splendidă de

10 bucați 1 ciasornic de busunar Prima Anker-Remontoir umblă precis, și cu garanție de 3 ani.

1 lanț imitație d'aur pancer.  
2 inele imitație d'aur cel mai nou fason, și cu similibriant imit. și rubine.  
2 nasturi de manjete, de aur imit., cu mehanism patentat.

1 ac cu broș pentru dame foarte frumos.  
3 nasturi pentru Chemisete imit. d'aur.

Tōte aceste 10 obiecte practice costă la olaltă numai fl. 3.50 cr., împreună cu ceasornicul.

Trimiteri se efectuează cu ram-bursă.

Cui nu-i convine primesce banii îndērēt.

Alfred Fischer, Viena I. Adlergasse 12.

690,6—6.

Intemeiată la 1887. „**VICTORIA**”, Intemeiată la 1887.

Institut de credit și economii, societate pe acții.

Sediul: **ARAD**, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acții **fl. 300.000.** Fond de rezervă **fl. 90.000.**  
Depuneri **fl. 900.000.** Circulația anuală **fl. 12.000.000.**

Primesc depunerile spre fructificare, după care solvesc 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvesc institutul separat.

După starea casei, depunerile până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depunerile se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

912,7—\* **Direcțiunea institutului.**

**Institut de spălat și călcat**

**Brașov, strada Orfanilor Nr. 27.**

Subscrisa are onóra a recomanda On. Public „institutul său de spălat și călcat” unde se primesc rufe pentru spălat și călcat spre cea mai deplină mulțumire a orî și cui, spălatul e fără întrebuintărea varului clorhidric și cu cele mai moderate prețuri.

Primesc angajament de a spăla și călca la timp și cu cea mai mare punctualitate tot felul de albituri, trusouri de mirese, perdele și tot felul de articule de modă, dându-le un lustru briant și făcându-le albe ca zăpada.

4—5 **Maria Mitoc.**

**Ajutor grabnic și sigur**  
pentru

**SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!**

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirii bune este deja pretutindenea cunoscutul și plăcutul

**„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.**

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire a cărei de stomach, lipsa de apetit, rigălele, congestiunilor, haemoroidelor etc. etc. In urma eficacității sale a devenit acest balsam acum un singur și dovedit **medicament de casă popular.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

**FIȚI ATENȚI!!!**

Spre a evita înșelătorii, faceți pe fiecare atenție, că făcând sticlă cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singur numai de mine este preparat după receta originală, este învelită în hârtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3” în limba germană, boemă, ungară și franceză, și cari sunt prevădute cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legal.

**Dr. Rosa's Lebens-Balsam**  
Veritabil se poate procura numai în  
Depositul principal al producătorului  
**B. Fragner,**  
Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.  
In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tote farmaciile din **Brașov**, precum și toate farmaciile mai mari din monarhia Austro-ungară au depositul din acest balsam de viață.

Totul de acolo se poate avea:

**Alifa de casă universală de Praga**  
(Prager Universal-Haussalbe)

un medicament sigur și prin mii de scrisori de mulțumire recunoscut în contra tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Acesta se întrebuintează cu succes sigur la inflamații, la stagnațiunea laptelui și întărirea țitelor cu ocazia nea înțercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la pansății ulcerărilor la degete, la întărituri, umflături, tumorea glandulelor limfatică, lipume etc. — Tote inflamațiile, umflături, întărituri se vindecă în timpul cel mai scurt; la casuri iuse, unde s'a formată deja puroiu, absorbă buba și o vindecă în timpul cel mai scurt fără dureri.

In cutiøre á 25 și 35 cr.

**Fiți atenți!**

De-ore-ce alifa de casă universală de Praga se imităză foarte desu, faceți pe fiecare atenție, ca singur numai la mine se prepară după receta originală. Acesta este numai atunci veritabilă, decât cutiøre-le din me'au galbiu, în cari se pune, sunt înfășurate în hârtia roșie pe care se află tipărită în 9 limbi explicațiunea cum se întrebuinteze, impachetate și în cartone vinete, — cari sunt prevădute cu marca fabricii de mai susu.

**Balsam pentru auđ.**  
(Gehör-Balsam)

Cel mai probat și prin multe încercări cel mai temeinic medicament pentru vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului perdutu. **1 Flacon 1 fl.**

**„ARDELEANA“**  
institut de credit și economii societate pe acții.

**CONVOCARE.**

În conformitate cu prescrișele §-lui 18 din statute, Domni acționari ai institutului, **se invită la**

**adunarea generală estra ordinară,**  
ce se va ține în biroul institutului la **30 Iunie a. c. st. n.** după prânđ la 3 ore, cu următorul

**PROGRAM:**

- 1) Propunerea Direcțiunii, reteritoare la înmulțirea capitalului social.
- 2) Propunerea Direcțiunii, cu privire la întregirea §§-lor 6 și 51 din statute.

Domni acționari, cari doresc a lua parte la adunare, sunt rugați a depune acțiile la casa institutului, conform celor normate în §. 20 a statutelor societății.

Orăștie, la 15 Mai 1896.

987.2—2 **Direcțiunea.**

**Restaurația în Grădina Reuniunii de Industrie (Gewerbe Verein).**

Am onóra a aduce la cunoștința On. public, că am luat cu arêndă

**Grădina Reuniunii Industriale**  
din Strada Porții

și am introdus și iluminăția cu Auer și am restaurat locul de popice. Imi voiu da totă silința a mulțami pe On. cșpeți cu mâncări bune și curate. **Cost dau și afară din local.**

Spre vânzare voiu aduce vinuri naturale curate pentru masă și desert, asemenea bere Czelbräu și bere de Steinbruch și alte beături recoritore.

Grădina stă la dispoziția reuniunilor și societății pentru producțiuni și petreceri. Asemenea salonul cel mare, care este foarte potrivit pentru nunți, se poate folosi de on. public.

Asigurând prețuri ieftine și serviciu prompt mă recomand on. public

cu deosebită stimă:

**Ludwig Trepches,**  
restaurateur.

2—3

**Antreprize de pompe funebre**  
**E. Tutsek.**

**Brașov, Strada Porții Nr. 12.**  
(Lipit de depoul de ghetă al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sorte mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monamente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanța de monumente de **marmură**, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vëndet, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

In fine recomand și biroul meu mijlocitor procedând cu cunoscute'mi soliditate.

La casuri de mörte a se adresa la

8—\* **E. Tutsek.**

Numere singuratică a 5 cr. se pot cumpăra din „Gazeta Transilvaniei”, librăria Nicolae Ciurcu.